

Så vil jeg sige mange tak til både De Konservative, Det Radikale Venstre, Enhedslisten og Kristendemokraterne for den positive indgangsvinkel. Jeg tror ikke, der er nogen, der lige her og nu kan lave en ændring af barselorloven, som giver svar på alle spørgsmål, men jeg er glad for, at der faktisk er et flertal her i Folketinget, der mener, at vi skal ændre barselorloven og give forældrene lidt flere valgmuligheder, så vi, der har født børnene, får lov til at bestemme, hvordan vi kan finde den bedste måde at kombinere det, at vi gerne vil være på arbejdsmarkedet, med at vores børn ved, at vi er hos dem, når de har brug for os.

Jeg håber på, at vi i de kommende måneder i fællesskab kan udforme et forslag, der kan være et klart flertal for, både til gavn for børnene i vores samfund, men bestemt også for virksomhederne, der får en arbejdskraft, som er endnu bedre, fordi man ikke skal gå på arbejde med ondt i maven og tænke på, at man burde have været derhjemme.

Tusind tak for en god debat.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 201:

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod at bære kulturbestemt hovedbeklædning.

Af Louise Frevert (DF) m.fl.

(FremSAT 29/4 2004).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Beskæftigelsesministeren (Henriette Kjær, fg.): Dansk Folkeparti pålægger med nærværende beslutningsforslag regeringen at fremsætte forslag til lov om forbud mod at bære kulturbestemt hovedbeklædning, hvis man er offentligt ansat og har kontakt med borgerne under udførelsen af et offentligt hverv, eller man i øvrigt i kraft af udøvelsen af pligter, der påhviler en i medfør af offentligretlige forskrifter, er samlet et sted, f.eks. elever i folkeskolen. Undtaget fra forbuddet er hovedbeklædning, der er begrundet i den kristne eller jødiske kultur, samt mindre smykker.

Regeringen kan ikke støtte forslaget, og det skyldes for det første, at forslaget gør forskel på religioner. Forskelsbehandling af mennesker er grundlæggende problematisk. Enten ønsker man en religionsfri zone på arbejdspladsen, eller også ønsker man ikke en sådan frizone, og det er derfor en misforståelse, når Dansk Folkeparti som begrundelse for forslagets lovmedholdelighed henviser til dommen i den såkaldte Føtex-sag fra vinteren 2003, som blev afsagt af Østre Landsret. Det afgørende i den sag var, at forbuddet var generelt og begrundet i, at virksomheden skulle fremstå neutral, altså religionsfri og upolitisk, men det er jo ikke tilfældet med dette forslag.

For det andet vil Dansk Folkepartis forslag være i strid med bl.a. lov om forbud mod forskelsbehandling på arbejdsmarkedet og lov om etnisk ligebehandling, der vedrører forhold uden for arbejdsmarkedet, f.eks. uddannelsesinstitutioner. Forslaget er retsstridigt, fordi der gøres forskel på landets borgere.

Kendetegnende for den nu gældende antidiskriminationslovgivning er, at lovgivningen er bygget op omkring det såkaldte ligebehandlingsprincip, som skal anvendes i overensstemmelse med de lovbestemte beskyttelsesværdige kriterier. På arbejdsmarkedet drejer det sig bl.a. om kriterierne race, hudfarve, religion, tro, nationalitet og social eller etnisk oprindelse. Formålet med reglerne er, at mennesker skal behandles lige.

Det franske lovinitiativ, der omtales af Dansk Folkeparti, kaldes lov om verdslighed i skolen. Loven tager afsæt i, at adskillelsen af kirke og stat i Frankrig traditionelt er en af den franske republiks såkaldte hjørnesten, og at den i lige grad er rettet mod alle tegn og beklædningsgenstande af demonstrativt religiøs karakter, uanset

hvilken religion, der er tale om. I sammenligning med det foreliggende forslag er der således afgørende forskelle i både baggrund og indhold.

Kl. 15.45

I forhold til grundloven og den europæiske menneskerettighedskonvention kan jeg efter drøftelser med justitsministeren oplyse følgende:

Grundlovens § 70 indeholder som bekendt et forbud mod diskrimination på grund af religion. Efter denne bestemmelse kan ingen fratages adgangen til den fulde nydelse af borgerlige og politiske rettigheder på baggrund af trosbekendelse eller afstamning.

Bestemmelsen antages at indebære et generelt forbud mod, at man i lovgivningen forskelsbehandler på baggrund af religion.

Det foreslåede forbud mod at bære kulturbestemt hovedbeklædning vil kun skulle gælde i forhold til visse grupper i det danske samfund. Det er således i bemærkningerne til beslutningsforslaget anført, at forbuddet skal omfatte enhver form for tørklæde eller hovedbeklædning, der falder uden for den kristne-jødiske kultur. Hovedbeklædning, der bæres af f.eks. jøder eller katolikker, skal således ikke være omfattet af forbuddet.

Det er derfor regeringens opfattelse, at en gennemførelse af dette forslag, som der lægges op til, ville rejse meget alvorlige spørgsmål i forhold til grundloven. Med hensyn til den europæiske menneskerettighedskonvention kan jeg oplyse, at den indeholder bestemmelser i artikel 9 om religionsfrihed og i artikel 14 om forbud mod at diskriminere bl.a. på grund af ens religiøse overbevisning.

Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol har i sin praksis om religionsfrihed i konventionsartikel 9 understreget, at retten til at tænke frit og til religionsfrihed udgør et af fundamenterne for et demokratisk samfund. Der skal derfor være særdeles tungtvejende grunde til at retfærdiggøre indgreb i religionsudøvelsen.

Sammenfattende er det således regeringens opfattelse, at beslutningsforslaget rejser juridiske spørgsmål af en sådan karakter, at det af den grund må afvises.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Der er jo en række ganske alvorlige konsekvenser, hvis det her forslag blev vedtaget. Men der knytter sig faktisk også en række helt praktiske problemer, og derfor vil jeg gerne bede ministe-

ren tage stilling til, hvordan man skal forstå det her, hvis det skulle udformes i praksis.

Hvad er det for en form for hovedbeklædning, man kan sige, der, som der står i forslaget, findes inden for den jødisk-kristne tro, og som har rod her i landet? Jeg vil gerne komme med et eksempel, for der er jo ikke mere end 14 dage til, at der er EM i fodbold, og jeg vil gerne spørge ministeren: Hvis det nu er sådan en her, jeg havde på hovedet, altså en klaphat, mener ministeren så, at det falder inden for den her gruppe af jødisk-kristne hovedbeklædninger, som er tilladt, eller mener ministeren, at der her er tale om en ikkejødisk-kristen hovedbeklædning? Altså hvordan mener ministeren, at det ville foregå i praksis?

Formanden:

Jeg kan i hvert fald sige, at det ikke ville være i fuld overensstemmelse med reglementet her i Folketingssalen at bære sådan en hovedbeklædning.

(Kort bemærkning).

Beskæftigelsesministeren (Henriette Kjær, fg.): Det er selvfølgelig rigtigt, at der vil være nogle afgrænsningsproblemer i forbindelse med Dansk Folkepartis forslag, og det er jo så også det, der bl.a. er årsagen til, at regeringen afviser forslaget, i og med at man ikke må lave den her forskelsbehandling.

Nu tror jeg nu nok, at hvis man bærer klaphatten i rette forum, så skulle det være tilladt. Men jeg tror også, der er mange skolelærere, der f.eks. ville sige, at man skulle tage den af, mens der var undervisning, for at den ikke forstyrrede opmærksomheden på undervisningssituationen.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg har også undret mig en del over, hvordan man sådan i praksis vil afgrænse, hvad der falder inden for forslaget, og ikke vil falde inden for. Forslaget lægger jo op til, at det ikke kun er skoler og uddannelser, men i det hele taget offentligt ansatte, som møder befolkningen, der skal begrænses i forhold til, hvilken slags hatte de vil have på.

Nu ved jeg jo godt, at socialministeren er fungerende beskæftigelsesminister, men når vi snakker om socialområdet, så taler man jo indimellem om hattedamer. Hattedamer kan jo have mange forskellige slags hatte på, når de møder

folk, og så ville jeg gerne høre, om socialministeren mener, at sådan en hat her f.eks. er kristen-jødisk, eller om den må siges at falde inden for forbuddets rammer.

(Kort bemærkning).

Beskæftigelsesministeren (Henriette Kjær, fg.): Det er såmænd nogle udmærkede spørgsmål, I stiller mig, men jeg tror, det er uden for min kompetence at svare på, så jeg afstår.

Formanden:

Tak til socialministeren. Så er det fru Gitte Lillelund Bech som ordfører.

Gitte Lillelund Bech (V):

Dansk Folkepartis forslag om forbud mod at bære kulturbestemt hovedbeklædning, hvis man er offentligt ansat, har offentligt hverv, er skoleelev eller lignende, vil vi fra Venstres side afvise på det kraftigste. Det er der flere grunde til, og jeg vil nævne de to væsentligste.

Kl. 15.50

For det første indeholder forslaget et forbud mod alene at bære kulturbestemt hovedbeklædning, såfremt man er fra en anden kultur end den kristne og jødiske kultur. Det er en klar diskrimination i henhold til grundlovens § 70 og i henhold til den europæiske menneskerettighedskonventions § 14.

I Venstre er vi faktisk enige i, hvad grundlovens fædre skrev om religionsfrihed, og da vi samtidig holder fast i decentralisering på en stor del af folkeskoleområdet, så afviser vi forslaget. Folketinget skal ikke være et sted, hvor man er det besluttende organ med hensyn til tørklæder, badeforhæng eller leverpostej, som integrationsministeren plejer at udtrykke det.

Den anden væsentlige grund til at afvise forslaget relaterer sig til det her med, at hvis man er skoleelev, så må man ikke have kulturbestemt hovedbeklædning på, medmindre man så er kristen eller jødisk skoleelev. Det kan vi i Venstre ikke støtte. For det første mener vi fortsat, at det skal være skolelederens ansvar, hvorvidt der er et beklædningsreglement på den enkelte skole. Det er samtidig væsentligt at holde fast i, at et beklædningsreglement uanset hvad ikke må diskriminere i forhold til religion, og centrale forbud mod tørklæder, og det er jo det, der er tale om her, kan vi på ingen måde støtte.

Dansk Folkeparti henviser i beslutningsforslaget til Frankrig, og at Frankrig for nylig har indført forbud mod religiøse symboler i skolen.

Det er alt fra hovedtørklæder til krucifikser i klasseværelset, og så skal det i parentes bemærkes, at i Frankrig er stat og kirke adskilt modsat herhjemme.

Resultatet i Frankrig ser vi allerede nu. Det diskuteres højlydt, hvorvidt et similikors som smykke om halsen på en fransk pige er et religiøst symbol eller blot et smykke. Muslimske piger, der før bar tørklæde i skolen, bærer det nu til og fra skole, men blot ikke på skolen, og moderate muslimske piger uden tørklæde udsættes for et pres på skolevejen, uden at voksne kan gribe ind, i modsætning til, hvis det skete i skolegården.

I Venstre er vi faktisk tilhængere af, at den danske folkeskole skal sikre åndsfrihed, ligeværd og demokrati. Det står så flot skrevet i formålsparagraffen, og samtidig ønsker vi, at folkeskolen skal bidrage positivt til integrationen som en kulturbærende institution, og derfor kan vi ikke støtte et centralt besluttet tørklædeforbud i folkeskolen.

Endelig vil jeg så påpege, og det kunne godt tænkes, at Dansk Folkepartis forslagsstiller har glemmt det, at vi jo altså har undervisningspligt herhjemme, men vi har ikke skolepligt, jævnfør grundlovens § 76. Alle har ret til undervisning i folkeskolen, men alle har samtidig en frihed til selv at tage ansvaret for deres børns undervisning. Så spørgsmålet er, om vi ikke bare ville opleve, hvad man også ser i Frankrig i disse uger, en massiv flugt fra det franske skolesystem hen til frie skoler, der ikke er omfattet af et forbud.

Samlet vil jeg bare sige, at vi ser forslaget som et udtryk for en snæversynethed i forbindelse med integrationen herhjemme, og samtidig er det i strid med både grundloven og den europæiske menneskerettighedskonvention, så derfor ingen støtte fra Venstre.

Formanden:

Fru Lotte Bundsgaard som ordfører.

Lotte Bundsgaard (S):

Da vores ordfører på det her område, fru Anne-Marie Meldgaard, ikke kan være til stede, skal jeg oplæse følgende:

For Socialdemokraterne er det meget vigtigt, at de offentligt ansatte, ikke mindst dem der kommer i kontakt med borgerne, afspejler befolkningssammensætningen. De skal afspejle mangfoldigheden i det danske samfund. Der skal være ca. lige mange kvinder og mænd, der skal være mennesker med lige så forskellige et-

niske, religiøse og kulturelle baggrunde, som der er i det danske samfund. Det måler vi ikke endnu i det offentlige.

Men vi tog et stort skridt i den rigtige retning tidligere på året, da oppositionen med Socialdemokraterne i spidsen fik indført et klageorgan for diskrimination på arbejdsmarkedet. Det klageorgan ville få meget, meget travlt, hvis det forslag, som fru Louise Frevert fra Dansk Folkeparti har fremsat, blev virkelighed.

Jeg må sige med det samme, at det gør det ikke med Socialdemokraternes stemmer. For med sin groteske udformning, hvor kristne og jødiske symboler fritages, mens muslimske kvinder helt åbenbart udpeges som problemets kerne, kan forslaget ikke blive mere diskriminerende.

Forslaget vil være en krænkelse af den enkeltes frihed. Det vil være meget udansk at bruge loven, arbejdsretten eller ligefrem straffeloven til at bestemme, hvad mennesker skal tage på, når de står op om morgenen.

Som forslagsstillerne selv skriver i fremsættelsen, har vi en lang tradition for fornuftige uskrevne regler for, hvordan man klæder sig som offentligt ansat. Sådan skal det fortsat være. Hvis nogen overhovedet skal have indflydelse på dresscoden i skolen, må det være den lokale skolebestyrelse. Der er petitessegrænser for, hvad vi herinde skal stikke næsen i.

Socialdemokraterne er klar til at stille krav til flygtninge og indvandrere, når det gælder de mest grundlæggende værdier i det danske samfund. Demokrati, ytringsfrihed, menneskerettigheder, ligestilling og religionsfrihed er ukrænkelige danske og socialdemokratiske værdier. Dem forventer vi man deler, når man bor i Danmark. Ellers tager vi meget gerne en debat om det. Derfor er det også paradoksalt, at forslagsstillerne forbryder sig mod mindst et af kravene, nemlig kravet om at religionsfriheden er ukrænkelig. Det er skræmmende.

Kl. 15.55

Forslagsstillerne mener, at de giver de muslimske piger en hånds-række, fordi pigerne er tvunget af deres mænd, fædre eller patriarkalske tradition til at bære tørklæde. Den situation forekommer ganske givet. Men det allerallerværste, der kan ske for de her piger, er, at de først bliver holdt uden for folkeskolen og siden arbejdsmarkedet på grund af deres påklædning. Det vil være en bombe under integrationen.

Der er tale om ren symbolpolitik, der skal vise vælgerne, at Dansk Folkeparti tør gå linen

ud, når det gælder chikane af muslimer. Hvis Dansk Folkeparti virkelig bekymrede sig om disse pigers integration, ville de gå efter problemerne og ikke efter symptomerne, og hovedtørklædet kan være et symptom på mange problemer, på undertrykkelse, på religiøs fanatisme eller på, at pigerne har fået nok af højrefløjens evindelige kritik og derfor bruger deres tørklæde til en politisk markering. Men så er det det, vi skal tage fat på.

Forslaget er meget utiltalende. Det er i konflikt med konventionerne, fordi forslagsstillerne ikke nøjes med en fransk eller tyrkisk model og ikke kan dy sig for at fritage kalotter og kors. Hvad med den lille ble, som pædagogerne gik med, da jeg var barn, eller kasketten for korn og foderstof eller ungskuet i Herning, som signalerer bondekultur, eller politisk sympati for partiet Venstre eller tilknytning til religiøse grupper som KFUM og K? Er de mon fritaget eller ej? Det er blot en ud af de rigtig, rigtig mange grunde, der er til, at vi Socialdemokrater ikke kan støtte det her forslag.

Formanden:

Tak til fru Lotte Bundsgaard. Så er det fru Else Theill Sørensen som ordfører.

Else Theill Sørensen (KF):

Det Konservative Folkeparti afviser beslutningsforslaget af grunde, som ligger tæt op ad dem, som ministeren fremførte, så det vil jeg ikke bruge min ordførertale på.

Jeg vil i stedet for bruge den til at sige, at vi ikke afviser, at det er et problem, at så mange piger og kvinder i Danmark bærer muslimsk hovedtørklæde, burka eller lignende, for jeg mener faktisk, at det er et problem. Det, der kan se ud som en banal sag, som menneskers ret til selv at bestemme, hvordan de vil være klædt på, stikker nemlig meget dybere. Det handler om unge kvinders personlige frihed og ret til selv at tilrettelægge deres liv.

Når to gymnasiepiger i Sverige efter en sommerferie pludselig møder op i burkaer, der kun lader øjnene fri, og meddeler skolens ledelse, at deres gud har påbudt dem det, eller når en ung kvinde i Danmark efter at have gået vestligt klædt fra den ene dag til den anden meddeler sin arbejdsgiver, at hun nu vil gå med tørklæde, fordi hendes gud påbyder hende det, og fordi hun er bange for ellers ikke at komme i himlen, så er jeg alvorlig bange for, at det er tegn på, at der er kræfter i indvandrer miljøerne, der ikke

vil acceptere, at pigerne bliver for integrerede i det danske samfund. Og for at sige det mere og helt direkte, jeg tror, at den gud, der har påbudt pigerne noget, er deres familier, måske mest de mandlige familiemedlemmer.

De unge piger, der sætter sig op mod familien, hvad enten det drejer sig om tørklæder eller påtvungne ægteskaber, risikerer straf fra familien og fra hele deres miljø. De udstødes og har ofte ingen steder at gå hen. Det er ikke tilfældigt, at kvinder med anden etnisk baggrund er stærkt overrepræsenteret i landets krisecentre.

Derfor skal vi ikke bare lade stå til. For de unge kvinders skyld og for det danske samfunds skyld må vi sende det tydelige signal, at vi i Danmark ikke vil acceptere, at vi ser kvindernes personlige frihed knægtet. Vi skal ikke være tolerante over for intolerancen. De, der vil bo som borgere i vores land, må også indrette sig efter, at de bor i et vestligt demokrati.

Det er jo ikke kun her i Folketinget, der er bekymring om disse ting. I B.T., den 15. februar i år, opfordrede nogle muslimske kvinder regeringen til at forbyde børn under 16 år at bære hovedtørklæde. Jeg vil godt citere Nahid Riazi, som er forkvinde for iranske kvinders rettigheder. Hun siger, og jeg citerer:

I virkeligheden vil mange af de muslimske piger hellere være fri for tørklædet, men forældre, skoler og klassekammerater presser og mobber tørklædet ned over hovedet på dem, siger hun.

Og hun fortsætter:

Pigerne får at vide fra helt små, at en god kvinde og en god hustru dækker sig til. Du skal bevare familiens ære. Helt ærligt, siger Nahid Riazi, hvor meget valg har sådan en pige? Citat slut.

Hun bakkes delvis op af den radikale Manu Sareen, som er medlem af Københavns Borgerrepræsentation. Han kender til flere tilfælde, hvor det er de muslimske drenge ude på skolerne, der krænker pigerne uden tørklæde. De siger, at pigerne ikke er gode muslimer, hvis de ikke dækker sig til, og det er en meget dominerende gruppe, siger han.

Kl. 16.00

Så det er altså ikke sådan en tvangstanke, som nogle få fra højrefløjen, som det somme tider bliver sagt, har fået, men en ærlig bekymring. Jeg vil godt sige, at det er en ærlig bekymring, jeg har for de piger. Jeg tror ikke på, at det er deres eget frie valg.

Formanden:

Så er det fru Anne Baastrup som ordfører.

Anne Baastrup (SF):

Dansk Folkeparti foreslår ifølge teksten at indføre et forbud mod at bære kulturbestemt hovedbeklædning. Således som man læser forsiden, det vil sige det, der skal vedtages, må man forstå, at det skal gælde overalt.

Men hvis man slår op i selve bemærkningerne, kan man godt se, at det er begrænset til offentligt ansatte og børn og unge på skoler. Men det har ikke været så nemt at forberede sig, når det tænkte er så upræcist.

For SF at se er forslaget udansk. Det er ikke dansk tradition via lovgivning at regulere andres adfærd, når deres adfærd ikke skader deres omgivelser. Forslagsstillerne henviser i den forbindelse til den franske lov, der vedrører skoleelever og gymnasieelever, og de mener, at det bør vi efterligne i Danmark.

Men forslagsstilleren ser væk fra det faktum, at der har været en 250-årig kamp i Frankrig for at få et sekulariseret samfund, for at få et samfund, hvor kirken ikke bestemte det hele. Siden revolutionen har det været målet, og der er i Frankrig en opbakning generelt til at fjerne religiøse symboler fra det franske offentlige rum. Det er vel at mærke alle religiøse symboler.

Sådan har vi det ikke i Danmark. Vi har en grundlovssikret religionsfrihed, javel, men vi har samtidig en sammenfletning af kirke og stat, således at vi vanskeligt kan få den adskillelse af kirke og stat, som vi i SF ønsker, og hvor man måske kunne opnå retten til at undgå den massive påvirkning, der i radio og tv jo præger vores dagligdag med gudstjenester, Før Søndagen, morgenandagter osv.

Men det har jo ikke noget at gøre med, at vi, selv om vi ønsker adskillelse mellem kirke og stat, så også ønsker at regulere folks beklædning. Mennesker må klæde sig, som de selv har lyst til. Den frihed må som minimum være en ret for alle.

Beslutningsforslaget er endvidere lidt pudsig. Det gennemstrømmer bemærkningerne, at det ikke er en del af dansk kultur, at kvinder bærer hovedbeklædning. Jeg er i min fritid gået i gang med at læse Finn Abrahamowitz' biografi om Grundtvig, som jo må siges at være en central kulturperson for Danmark. Finn Abrahamowitz beskriver således Grundtvig, at han er den, der har givet kød og blod, ja, lymfe og immunforsvar til begreberne danskhed og folkelighed,

fædreland og modersmål. Og så er det jo ganske interessant at slå op på side 277 og se et billede af Grundtvigs kone. Hun havde tørklæde på, indbegrebet af danskheden – konen havde tørklæde på.

Personligt husker jeg også, at kvinderne på landet i min barndom gik med tørklæde, og min farmor kunne ikke drømme om at forlade sit hjem uden hat på hovedet.

Et andet problem med forslaget er, at man fra forslagsstillernes side udskiller en ganske bestemt afgrænset gruppe for derved at kunne pege fingre ad den. Det er ikke et led i integration, det er et led i at marginalisere denne gruppe.

Det ved jeg godt er Dansk Folkepartis projekt. Det er partiets mærkesag, og går det godt med integrationen, så går det skidt for Dansk Folkeparti. Derfor leder partiet med lys og lygte efter sagen, der kan kaste lys på denne gruppe.

Det er skammeligt, at vi ikke i stedet her i salen kunne slå kræfterne sammen og i fællesskab arbejde for reel integration, hvor alle oplevede pligter og rettigheder, og hvor diskrimination blev afvist som landsskadelig virksomhed.

Økonomerne siger det, vi ved det alle, vi har en skæv demografisk udvikling her i landet som i de fleste andre europæiske lande. Og vi har fået svaret: Vi har brug for alle, hvis vi skal have en fremtidssikret velfærdsstat.

Dette forslag trækker i den forkerte retning.

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Så er den næste ordfører fru Margrethe Vestager.

Margrethe Vestager (RV):

Heller ikke Det Radikale Venstre støtter forslaget. Det er der allerede nu givet rigtig, rigtig mange gode grunde til.

Vi støtter ikke forslaget, fordi vores grundlæggende syn på samfundet er et andet. Vi tror, det er en styrke for os, at menneskers mangfoldighed kan komme til udtryk, både når de passer deres arbejde og i øvrigt i det offentlige rum.

Men dermed ikke være sagt, at vi ikke deler nogle af de overvejelser, som kan være baggrunden for det. For det at give adgang til at nyde frihedsrettighederne, herunder jo netop også religionsrettigheden, er jo også at give adgang til retten til ikke at tro.

Derfor kan man sige, at selv om forslagsstillerne efter vores mening vælger et forkert middel og redskab til at give retten til ikke at tro og til at vise, at man ikke tror, i hvert fald ikke i den

fundamentalistiske overvejelse, så synes vi, det er væsentligt, at vi får denne diskussion.

Kl. 16.05

Men når det er et forkert redskab, er det jo, fordi man her stiller sig i den patriarkalske fars sted og i stedet for lader staten optræde som den patriarkalske far, der på vegne af individet kan sige, hvad man må, og hvad man ikke må.

Vi oplever, at der er et stort behov for, at vi i det danske samfund tager nogle langt mere forpligtende diskussioner med hinanden om, hvor det er ret og rimeligt at udøve pres over for hinanden

Det gælder, som det gør i alle andre forhold, at det er vigtigt, at voksne tager ansvar og griber ind og lærer børn, at de skal respektere hinandens valg, og at mobning og anden type af pres ikke fører til, at børn påtager sig noget, som de hverken kan eller vil.

Vi tror, at det vil have meget vidtrækkende konsekvenser, hvis forslag af den her type nyder fremme, fordi det grundlæggende viser et fravær af respekt for, at der faktisk er nogle, for hvem det er et religiøst anliggende. Det er ikke rimeligt, at disse nogle, som har et religiøst anliggende, bliver gjort til ofre for, at nogle ikke har det, men bliver udsat for et pres. Derfor må man skride ind der, hvor presset opstår. Det gælder i forhold til tørklæder, og det gælder i forhold til tvangsægteskaber. Der har vi jo fra radikal side et stærkt ønske om, at den danske regering i langt videre udstrækning følger sagerne helt til dørs, også med egentlige retssager, når man oplever, at der er tvangsægteskaber, og at unge kvinder bliver udsat for tvang.

Vi kan ikke støtte forslaget, og vi tilslutter os de øvrige bemærkninger, som er kommet, ikke fordi det er, hvad skal man sige, udansk, men fordi vi tror, at det grundlæggende strider mod det samfund, som vi alle sammen gerne vil have, og at det vil mindske vores muligheder for faktisk at nyde frihedsrettighederne, både når vi vil benytte friheden til at være troende, og når vi vil benytte friheden til ikke være det.

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Så er næste ordfører fru Line Barfod.

Line Barfod (EL):

Dette forslag er jo endnu et eksempel på, at når vi under grundlovsdebatten hører Dansk Folkeparti stå og sige, at de er stærke tilhængere af alt, hvad der står i grundloven, og at ikke et komma

skal ændres, så harmonerer det ikke helt med, hvad det så er, man gør i praksis.

Her har vi endnu et forslag, hvor vi må sige, at man er langt over kanten i forhold til frihedsrettighederne i grundloven. At man også er det i forhold til menneskerettighedskonventionerne og antidiskriminationsloven, det er ikke noget nyt. Vi har jo gentagne gange hørt Dansk Folkeparti mene, at man slet ikke skal have antidiskriminationslove samt være imod menneskerettigheder. Men her er man så også gået i clinch med grundloven, og vi kan så overveje, hvad det er, man tror på; om det er det her, der er Dansk Folkepartis holdning, eller om deres holdning udtrykkes, når de siger, at de forsvare grundloven.

Så ligger der alle de helt praktiske problemer. Hvad har man overhovedet forestillet sig, når man siger »kulturbestemt hovedbeklædning«? Hvad er det så, der ligger i en hovedbeklædning? For et sted i bemærkningerne står der så noget om smykker. Er det også diademmer? Eller hvad er det, man forestiller sig der skal være forbud mod? Er det piercing, eller hvor omfattende er det her forbud egentlig?

Og »kulturbestemt«, hvornår er noget kulturbestemt? Er der nogen hovedbeklædninger, der ikke er kulturbestemte? Eller mener man, at hvis nogen har en hue på, fordi det er koldt udenfor, så er det ikke kulturbestemt? Det er lidt vanskeligt at forstå, hvad der egentlig ligger i det ord.

Det bliver så endnu mere vanskeligt, når man kan forstå, at katolikker og jøder godt må have hovedbeklædning på. Men må katolikker og jøder så have enhver form for hovedbeklædning på, eller må de kun have nogle bestemte former for hovedbeklædning på?

Der er mange vanskeligheder. Det er, som om Dansk Folkeparti måske ikke helt har gennemtænkt, hvad det er, de egentlig forestillede sig i praksis, at det her forslag skulle gå ud på.

Så kan vi se på det, som Dansk Folkeparti siger er formålet – nu ser jeg bort fra det her med de almindelige mennesker, der bliver enormt bange, fordi der er en lille pige på 10 år, der har tørklæde på. Jeg tager det andet, som skulle være at hjælpe de piger, der bærer tørklæde.

Jeg har også set i den offentlige debat, at fru Louise Frevert har været ude med kvindefrigørelsen. Men jeg kan godt huske kvindefrigørelsen lidt, den kvindekamp, der var i 1970'erne. Der kæmpede man jo bl.a. for, at kvinder ikke skulle være tvunget til at gå med bh og hofteholder. Der var sågar nogle, der brændte deres

bh'er af. Men jeg har aldrig hørt om, at nogle af de kvinder, der kæmpede for kvindefrigørelse, begyndte at tale om, at så skulle de kvinder, der havde lyst til at gå med bh, ikke have lov til det.

Jeg kan ikke helt forstå det her med, at man vil gå ud og gennemtvinge med lov og forbud, hvad folk må have på af påklædning og ikke have på af påklædning. For mig er det i høj grad noget, som man på den enkelte skole, den enkelte arbejdsplads selv må diskutere: Hvad passer ind? Jeg kan godt forstå, at de ved politiet har nogle bestemte uniformskrav, og at der andre steder er nogle ting, man skal overveje. Men at vi skulle sidde og lave lovgivning for alle de forskellige offentlige arbejdspladser, for uddannelsessteder osv., det har jeg meget svært ved at se skulle fungere i praksis. Så det eneste, vi kan se som formålet med det her beslutningsforslag, er, at Dansk Folkeparti har lyst til at komme i medierne igen på, at man hetzer mod muslimer, og vi kan så diskutere, hvor meget tid vi skal bruge på det i Folketinget.

Kl. 16.10

Så synes jeg i øvrigt, at vi en anden dag burde tage en debat om, hvad vi gør for at hjælpe de børn, som bliver undertrykt i forhold til, hvad de skal have på af påklædning, hvad enten de er fra muslimske hjem, fra Jehovas Vidner eller andre steder, hvor de oplever at blive undertrykt i forhold til det hjem, de kommer fra. Men det er en helt anden debat end den, der er rejst her, om, hvad man må have på hovedet og ikke må have på hovedet. Og så kan vi diskutere: Er det så kun hovedet, man ikke må have noget på, eller resten af kroppen? Men det tager vi en anden gang.

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Ordføreren skal lige blive stående, for der er en kort bemærkning fra fru Else Theill Sørensen.

(Kort bemærkning).

Else Theill Sørensen (KF):

Efter at jeg havde bedt om den korte bemærkning, kom der et delvist svar. Men jeg vil nu alligevel spørge, om fru Line Barfod opfatter det muslimske hovedtørklæde i enhver henseende som et spørgsmål om påklædning, altså et spørgsmål om, hvorvidt man har den ene farve jakke eller den anden farve jakke på, og om man har et smykke i håret eller ej, eller om der også ligger så mange andre signaler i det, så der er grund til ikke bare at kalde det en påklædning.

Det næste er, om fru Line Barfod mener, at det i meget høj grad er udtryk for de unge pigers egen frie vilje, altså at så mange unge kvinder, der måske oven i købet er født og opvokset i Danmark, bærer muslimsk hovedtørklæde, og dermed efter min mening signalerer afstandtagen til dette samfund.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

I forhold til beklædning i det hele taget kan man altid diskutere, hvilke signaler det er, folk ønsker at udsende. Det kan være, at man går med meget lidt tøj på eller med meget tøj på, og at man går med hiphoptøj på, eller man går med jakkesæt og slips på. Ens påklædning udsender signaler, det er der slet ingen tvivl om. Det er jeg fuldstændig enig med fru Else Theill Sørensen i.

Og så er der, som jeg var inde på, nogle, hvor det ikke er børnene selv, der får lov til at bestemme, hvor lidt eller hvor meget tøj, de har på, og det skal vi selvfølgelig tage alvorligt. Men jeg har svært ved at tage en alvorlig diskussion om, hvordan vi hjælper de børn med udgangspunkt i det her forslag, for jeg har meget svært ved at tage det her forslag alvorligt. Så det synes jeg vi skal tage en dag, hvor vi tager udgangspunkt i de børn, der har nogle problemer, og i, hvad vi gør for at hjælpe dem.

I forhold til voksne, der vælger at gå med tørklæde eller andre former for signaler af den ene eller den anden art til samfundet, rygmærker eller jakkesæt og slips eller andet, der mener jeg altså, at det er en helt anden måde, vi skal ind og diskutere på, hvad folk har af signaler, og om der er nogle problemer i forhold til de værdier, vi har i vores samfund. Det mener jeg ikke at vi skal tage her.

(Kort bemærkning).

Else Theill Sørensen (KF):

Jeg vil spørge helt specifikt: Opfatter fru Line Barfod det spørgsmål, vi diskuterer her, som et spørgsmål om påklædning og kun om påklædning?

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Forslaget er formuleret som et forbud mod at bære kulturbestemt hovedbeklædning. En hovedbeklædning er for mig noget påklædning. Jeg kan så forstå af bemærkningerne, at det også er smykker. Jeg har godt set, at man kan gå med diademer og har også prøvet det til fester og så-

dan, men jeg har svært ved at se, at det er andet end påklædning, det her handler om.

Som sagt vil jeg meget gerne diskutere det problem, som nogle børn har, fordi de ikke kan få lov til i højere grad selv at bestemme, hvad de har på af tøj; børn, der bliver opdraget med nogle meget indskrænkede grænser. Det vil jeg gerne diskutere, men det har jeg meget svært ved at gøre seriøst ud fra det her forslag. Så det vil jeg gerne gøre på et andet tidspunkt, og det synes jeg ville være væsentligt at have en debat om.

Jeg kan i øvrigt sige, at det spørgsmål har vi diskuteret i Nordisk Råd på initiativ fra det norske Socialistisk Venstre, som rejste problemet i forhold til børn fra Jehovas Vidner og mange andre religiøse samfund, hvor man mente, at der var et problem og et behov for særlig støtte.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Fru Line Barfod kommer mig i og for sig i forkøbet, for jeg er meget enig i, at det kunne være hensigtsmæssigt, at vi havde en debat, som egentlig handlede om det, der er værd at debattere, nemlig om nogle bliver påduttet et tørklæde, som de ikke har nogen interesse i, og hvordan vi kan understøtte, at det ikke sker.

Det var mere, fordi fru Else Theill Sørensen sagde, at tørklædet signalerer afstand til det her samfund. Nu kan jeg jo ikke stille spørgsmål til fru Else Theill Sørensen, men må jeg ikke bede fru Line Barfod om at vurdere, om alene det at bære et tørklæde, også et muslimsk tørklæde, er det samme som at vise afstand til det danske samfund.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg kan jo ikke svare på, hvordan fru Else Theill Sørensen opfatter det.

Jeg kan sige, at jeg bestemt ikke opfatter det at have et tørklæde på som afstandtagen til det danske samfund. Nu bor jeg på Nørrebro, så jeg ser masser af tørklæder hver dag, også i forretningerne, når jeg køber ind, og andre steder, men jeg oplever absolut ikke, at de unge piger, jeg møder der, tager afstand fra det danske samfund. De deltager i det på lige fod med alle andre.

Kl. 16.15

Så et tørklæde i sig selv siger ikke noget som helst om, hvordan man opfatter samfundet, ligesom jakkesæt og slips ikke i sig selv behøver at

sige noget som helst om, hvordan man opfatter samfundet.

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

En af Danmarks mest indflydelsesrige imamer, Fatih Alev, har sagt ligeud, at kvinder, der ikke tilslører sig, begår en forbrydelse mod Gud. En lignende opfattelse udtrykkes af en anden fremtrædende dansk imam, Ahmed Abu Laban, som vi alle sammen også kender.

Sådan nogle statements og erklæringer som disse mener fru Line Barfod måske heller ikke har noget at gøre med patriarkalske synspunkter eller politiske spørgsmål?

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jo, jeg mener bestemt, at de har noget at gøre med nogle patriarkalske synspunkter og nogle værdier, som jeg absolut ikke deler, ligesom jeg ville kunne finde citater fra kristne, der har sagt en række ting, f.eks. om at kvinder skal tie i forsamlinger, og den holdning deler jeg absolut heller ikke.

Så der er mange holdninger fra forskellige religioner og kulturer osv., som jeg ikke deler, og som jeg mener det er meget vigtigt vi tager afstand fra.

Jeg mener, det er meget vigtigt, at vi sikrer, at alle mennesker i dette samfund kan tage det tøj på, som de selv har lyst til at tage på, bære de smykker, de har lyst til at bære. Jeg vil meget gerne være med til at diskutere, hvordan vi sikrer den frihed.

Men Dansk Folkeparti går ind og gør det stik modsatte, nemlig at nedlægge nogle forbud. Jeg foretrækker altså at give mere frihed frem for at give mere forbud. Om forbud kommer fra den ene side eller den anden side, mener jeg sådan set ikke er så væsentligt i den her sammenhæng. Det, jeg ønsker, er at diskutere, hvordan vi får frihed.

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

Ud fra det, jeg kan høre fru Line Barfod siger, mener fru Line Barfod så ikke, at en hovedbeklædning eller en beklædningsgenstand som sådan – vi har heller ikke fået svar på, hvad Enhedslisten egentlig mener om tørklæder, om det er en beklædningsgenstand, eller om det er en anden såkaldt tekstilgenstand – kan bruges i enten politisk eller religiøs sammenhæng. Derfor

vil jeg gerne stille et spørgsmål. Med sådan nogle udtalelser her og med den argumentation, som fru Line Barfod kommer med, mener fru Line Barfod så ikke, at tørklædet i det her tilfælde, som det bliver omtalt af de to imamer, er politisk betonet frem for religiøst?

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg er ikke i tvivl om, at et tørklæde er en beklædningsgenstand. Nu sidder jeg ikke i Dansk Sprognævn eller har slået det op, men for mig er der ingen tvivl om, at et tørklæde er en beklædningsgenstand. Så kan man med et tørklæde signalere alt muligt, ligesom man med andre beklædningsgenstande kan signalere mange forskellige ting.

At nogle udtaler sig om, hvor påklædt eller ikkepåklædt man skal være, ligger der selvfølgelig både noget politisk og alt muligt andet i, og vi skal så gå ind og diskutere, hvorvidt imamer eller præster eller nogen som helst andre skal bestemme. Ligesom jeg synes, det var meget besynderligt, at der var en indremissionsk præst, der ville bestemme, hvorvidt kirkeministeren skulle have lov at have præstekjole på eller ej. Det ligger der bestemt også nogle politiske holdninger i. Det vil jeg meget gerne gå ind og diskutere, men ikke ved hjælp af et forbud.

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Så går vi over i ordførerrækken med fru Bodil Kornbek.

Bodil Kornbek (KD):

Der er jo sagt rigtig meget godt fra de øvrige ordførere på det her område, alt fra diskrimination i forhold til grundloven, at det er imod den europæiske menneskerettighedskonvention, at det er mod lov om etnisk ligebehandling osv. osv.

Jeg sad egentlig og tænkte på, om det nu var helt klart, hvad ærindet egentlig er med det her forslag. Hvis nu det handlede om, at Dansk Folkeparti konsekvent ønskede at sikre, at offentligt ansatte på arbejdspladsen ikke skal bære religiøse beklædningsformer, fordi de simpelt hen mente, at det at få en neutral betjening var meget vigtigt for borgerne, så kunne man i det mindste have diskuteret, hvad er egentlig neutral betjening; er det i det hele taget muligt at komme ind i et rum med en neutral betjening, og er det ønskeligt? Men det er jo ikke det, der ligesom er på dagsordenen. For så havde forsla-

get jo helt klart sagt, at al form for religiøs hovedbeklædning simpelt hen skulle forbydes.

Men i stedet vælger Dansk Folkeparti altså at diskriminere, således at forbuddet kun skal gælde tørklæder, der bæres af tyrkiske, palæstinensiske og somaliske kvinder, men ikke hovedbeklædning, der bæres af kvinder inden for den kristne-jødiske kultur.

Kl. 16.20

For Kristendemokraterne er det helt eminent at få lov til at kæmpe for religionsfriheden. Den er noget, der er et helt centralt og vigtigt grundlag for os: religionsfrihed. Og dermed også retten til at manifestere sin religion, udtrykt ved et kors, et tørklæde, en kalot, hvad det nu end måtte være. At have respekt for forskelligheden og dermed også for, at vi udtrykker os forskelligt. For i Kristendemokraterne arbejder vi rent faktisk for et inkluderende samfund. Vi er ikke ude på at ekskludere nogen på grund af deres etnicitet, deres tro eller noget som helst. Derfor accepterer vi også forskelligheden. For det at kunne være i et inkluderende samfund er jo også med til at give udtryk for, at vi vil en integration; at vi dermed ikke lukker af for nogen på forhånd.

Forslaget henviser også til det forslag, der er kommet i Frankrig, hvor man jo indførte forbud mod at bære de her religiøse tegn på offentlige steder, og jeg tror, at det er i år, at det er blevet vedtaget. Men man oplever særdeles mange fortolkningsvanskeligheder med det, for det er svært at administrere i praksis, og det skaber så nye konflikter. Jeg hørte et eller andet sted – jeg ved ikke engang, om det er rigtigt – at nu begyndte man også at diskutere skæg. Jamen hvor i alverden er vi henne, at staten skal forholde sig til det?

Men forslaget i Frankrig har altså også en helt anden konsekvens, nemlig at mange forældre fjerner deres børn fra offentlige skoler og melder dem ind i privatskoler, hvor forbuddet nemlig ikke gælder. Dermed kan et forbud jo med det, vi nu kan se i Frankrig, være med til at ødelægge en folkeskole i Danmark, som vi mener er præcis det centrale mødested, der bør være for alle samfundslag og kulturer, en skole, som netop arbejder med et inkluderende samfund. Hvordan vi nu skal gå klædt, om der er nogle problemer på de enkelte skoler, det kan man godt løse der.

Hvis nu forslaget så måske var et udtryk for, at man egentlig ønskede at diskutere undertrykkelse af kvinder, jamen så lad os tage den diskussion. Al undertrykkelse er fuldstændig uac-

ceptabel. Om det kommer til udtryk på den ene eller den anden måde er ligegyldigt. Så lad os tage den diskussion.

Jeg tror, at fru Else Theill Sørensen var inde på, at vi var ærligt bekymrede. Ja, men så lad os tage den del og finde ud af, hvordan vi kan komme undertrykkelse til livs. Det vil vi da gerne i hvert fald diskutere og kæmpe mod og her ved ikke acceptere undertrykkelse under nogen form. Men det er jo ikke hensigten med forslaget. Nej, der er egentlig – er jeg kommet frem til – et klart budskab med dette forslag. Det er, at kun de mennesker, som er lidt ligesom os, dem, vi kan forholde os til, dem, der spiser stegt flæsk og persillesovs, er velkommen. De skal have rettigheder. Det er dem, som man i forslaget kan læse åbenbart er almindelige mennesker – hvad almindelige mennesker så end er? Men det er bare ikke Kristendemokraternes udgangspunkt.

Den kulturelle mangfoldighed skal ikke ses som et problem. Der kan være nogle udfordringer, men hvor har vi dog godt af nogle gange at få taget vores fordomme op og blive udfordret og få lov til at tænke anderledes og se verden på en ny og på en anden måde og fra nogle andre vinkler.

Den kulturelle mangfoldighed er jo med til at skabe udvikling. Og hvorfor i det hele taget bringe det her på bane og skabe et problem, som reelt ikke er der, en sag, som indtil videre sagens har kunnet blive løst lokalt, der hvor man nu engang bor?

Dansk Folkeparti mener, at især de almindelige mennesker bliver stødt af, at man nu har et stigende problem med tørklæder. Ja, hvis man endelig skulle blive stødt af noget som helst, er det da dette forslag fra Dansk Folkeparti.

Vi kan naturligvis ikke stemme for. Vi mener, at det er et udtryk for et menneskesyn, som er med til at skabe et ekskluderende samfund, og det vil vi ikke være med til.

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Så er det fru Louise Frevert som ordfører for forslagsstillerne.

Louise Frevert (DF):

Debatten om, hvorvidt muslimske børn og kvinder i Danmark skal bære tørklæde, har været meget stigende i de senere år. Måske også, fordi der har været en tiltagende islamisering verden over. Der er kommet flere troende muslimer, også til Danmark, samtidig med, at der er flere muslimer, der har valgt at bære tørklæde. Når

det så er sagt, er det vigtigt at pointere, at en stor del af de muslimer, som vi har i Danmark, er muslimer, der kommer fra områder, hvor det er kulturbestemt at gå med tørklæde, og den kultur har man valgt at videreføre til sine børn i Danmark.

Vi er i Dansk Folkeparti meget kede af den udvikling, også fordi vi mener, at der er en stor gruppe af unge muslimer, som er moderate i deres holdning, som er integrationsvillige, ja, som hellere end gerne vil integreres i det danske samfund på de præmisser, der er i Danmark, og med de demokratiske spilleregler, som vi har vedtaget og lever efter.

Kl. 16.25

Et godt eksempel er formanden – forkvinden, skulle jeg måske hellere sige – for foreningen Nutidens Ungdom, som i en artikel i Politiken den 13. december 2003 begræder ikke alene regeringens tåbelige holdning til ikke at ville udstede tørklædeforbud, men også at der er for lidt fokus på de forældre, som i virkeligheden påtvinger deres børn at bære tørklæde imod deres vilje.

Sagt i al stilfærdighed er det jo ikke børns eget ønske at få lyst til at dække sig med et tørklæde. Ingen børn har pr. definition det ønske, hvis ikke forældrene og samfundet omkring dem tvinger dem til at have den tro, som de har i familien og i det kulturbestemte familiemønster, som børnene fødes ind i. Det er Dansk Folkepartis dybeste overbevisning, at de muslimske kvinders tørklæder er et udtryk for en kønslig tvang, som overhovedet ikke hører hjemme i et moderne samfund som det danske.

Til gengæld mener vi, at den mulighed for at kunne udøve sin religion er til stede i rigeligt omfang. Vi har religionsfrihed i Danmark, og der er mulighed for muslimer for at bære tørklæde i deres fritid eller i en anden sammenhæng, hvis det er det, de ønsker. Blot mener vi ikke, at der skal være tørklæder på offentlige arbejdspladser, da man på forhånd vil stigmatisere en gruppe ved, at de har tørklæder på, og derved har man allerede rubriceret dem. Og vi mener, det er vigtigt, at man mødes i ligeværdighed, ikke alene i det offentlige rum, men også i folkeskolen.

Vi har valgt at afgrænse dette forslag mere end den franske lovgivning, men vi ønsker selvfølgelig at være lydhøre under udvalgsbehandlingen over for andre partiers synspunkter og ønsker, idet vi anser problematikken med hovedtørklæder for at være af stor vigtighed for

fremtidens samfund. Hvis vi kan nå frem til en fælles forståelse her i Folketinget, vil det være meget godt for Danmark.

Det muslimske hovedtørklæde medfører også et andet problem, nemlig at det bruges som signal for et mandsdominerende instrument, der medvirker til at fratage pigerne og kvinderne deres rettigheder og deres identitet. Desværre er der mange muslimske kvinder, der på nuværende tidspunkt selv har valgt at bære tørklæde/slør.

Men når kvinderne vælger sløret, bedyrer de ofte, at de gør det, fordi de gerne vil udstille deres muslimske identitet. De udtaler også, at de føler, at de bliver bedre muslimer. Det er en holdning, der er uforståelig, da der i Koranen står, at en god muslim ikke må gøre opmærksom på sig selv i det samfund, vedkommende lever i. Det må jo så være gældende for muslimer i Danmark. De bør ikke være synlige i gadebilledet, hvis de er gode muslimer. Altså burde en rigtig god muslim ikke gøre sig unødigt synlig ved at bære tørklæde.

Desuden fører dette i mange tilfælde til et socialt pres, som er rettet mod de muslimske kvinder, der fravælger at bære tørklæde/slør. Pludselig bliver tørklædet en grøft imellem de rene muslimer, der bærer slør, og de urene vantro kvinder, der viser deres hår frem. Retroende muslimer anser muslimske piger, der ikke skjuler deres hår, for at være faldne kvinder, piger, der er blevet for danske.

Den skelnen mellem at være ren og uren er mildest talt fuldstændig uantagelig i en dansk sammenhæng, i et demokratisk samfund. Udgangspunktet er naturligvis, at alle mennesker er lige meget værd, men det er her, muslimerne ikke accepterer det ligeværd, for har man tørklæde på, er man mere værd end andre.

Det er helt afgørende, at tilsløring skal forbydes, ikke alene i folkeskoler, men også hvis man er offentligt ansat og har kontakt med borgerne. På et tidspunkt har integrationsministeren foreslået, at det vil være tilstrækkeligt, at det er den enkelte skole, der skal afgøre, hvorvidt det skal være tilladt eller ej at bære tørklæde. Men det finder vi ikke er nok, da der allerede på nuværende tidspunkt er lagt alt, alt for meget ud til folkeskolernes selvbestemmelse.

Når vi som kristne tolererer tørklæderne på offentlige arbejdspladser, så tolererer vi i virkeligheden selve indbegrebet af intolerance. For man skal være klar over, at tørklædet jo er et symbol på sharia, og i den muslimske umma er

man alle andre mennesker overlegen. Og så længe tørklæderne er tilladte, vil både mandschauvinistiske mænd og fundamentalistiske kvinder værne om retten til at bære tørklæde.

Hvis der derimod bliver indført et forbud, vil de muslimske piger og kvinder, der ønsker at blive integreret og ønsker at blive danske, få en håndsækning, så de ikke bliver tvunget til at bære det tørklæde, som for det meste ikke bliver båret af egen fri vilje. Vi kender også mange eksempler på, at muslimske piger og kvinder har tørklæde på, når de kommer hjem, men hver gang de går ud, stopper de tørklædet i tasken. Den form for hemmeligt liv må være utrolig utilfredsstillende, og den dag, det bliver opdaget, er de stakkels piger og kvinder ilde stedt, da familiepatriarken for det meste har total kontrol over pigerne og kvinderne og ikke vil tolerere, at man omgås tørklædet på den lemfældige måde.

Kl. 16.30

Kvinderne bliver af troende muslimer pr. definition anset for at være skrøbelige og konstant åbne for fristelser, og derfor skal de beskyttes mod mænds blikke. Den gang middelalderligt vrøvl må vi gøre op med i vores moderne samfund. Vi er mange kvinder, der har kæmpet en kamp gennem de sidste 35 år for at få endnu mere ligestilling, endnu mere ligestilling mellem kønnene, og så kan det da ikke være rigtigt, at vi nu skal tolerere, at en gruppe mennesker signalerer, at de er underlagt mandsdominans, intolerance, underdanighed og ydmyghed.

Afslutningsvis skal jeg gøre opmærksom på, at vi ikke ønsker nogen form for positiv særbehandling eller – lad os sige det på den måde – det modsatte i Danmark, tværtimod. Vi ønsker frihed til at kunne mødes i en ligeværdig, værdibaseret dialog med forståelse for hinandens forskellighed, men forskelligheden skal sandelig ikke give sig udtryk i, at man stigmatiserer sig selv over for omgivelserne ved at bære tørklæde. Ej heller kan det, som der står i forslaget, være rigtigt, at man åbenlyst bærer politiske symboler som eksempelvis hagekors, der symboliserer nazisme.

Sluttelig vil jeg citere et par linjer fra 1748, som blev sagt på Det Kongelige Teaters scene, og som må siges fortsat at være meget aktuelle:

»Naar Fremmede til Danmark komme,/Man med Forundring høre kand,/ Hvor pralende og frække somme/Tør priise deres eget Land./Og her har ingen Ting den Ære/At være dennem til

Behag./Men – hvorfor vil de da her være?/Ja, dette er en anden Sag.«

Som jeg har kunnet høre af debatten, er der jo ikke ligefrem den store tilslutning til Dansk Folkepartis forslag, men vi håber alligevel på en fornuftig debat i udvalget.

Tak for debatten.

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Så er der nogle korte bemærkninger til ordføreren, og den allerførste var fru Pernille Rosenkrantz-Theil.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Jeg kan forstå, at kvindesagen ligger fru Louise Frevert meget på sinde, og det kan jeg kun have sympati for. Men jeg kan ikke helt forstå den forbudstanke, fru Louise Frevert har, så jeg bliver nødt til at prøve, hvor grænserne går. Er det sådan, at fru Louise Frevert i kvindesagens hellige navn vil foreslå et forbud mod at gå med bh i Danmark?

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

Lad mig sige det på den måde, at jeg synes, det vil være meget rimeligt – også for tilhørerne – at vi holder os til forslaget. Vi diskuterer tørklædeforbud i dag, og det vil jeg altså holde mig til og ikke begynde at diskutere kvinders intime beklædningsgenstande her fra Folketingets talerstol, for det synes jeg ikke tilkommer mig. Men jeg vil sige, at i dette tilfælde, hvor vi diskuterer tørklæder, har det noget at gøre med sharialovgivning, fordi det signalerer, at kønnene skal holdes adskilt.

Med hensyn til kvindefrigørelse, som fru Pernille Rosenkrantz-Theil ønsker at få noget at vide om, kan vi eksempelvis ikke tolerere, at mænd og kvinder holdes adskilt i forsamlinger. Vi så det sidst ved Hizb-ut-Tahrirs møde i Nørrebrohallen, hvor mænd og kvinder ikke kunne få lov til at sidde sammen. Der var spærret af med et rækværk ned gennem salen, kvinderne bar slør og kunne ikke få lov til at være sammen med mænd i det samme rum, og det symboliserer sharia.

(Kort bemærkning):

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Mig bekendt står der i beslutningsforslaget, at vi diskuterer et forbud mod at bære kulturbestemt hovedbeklædning, og mig bekendt diskuterer vi

hverken Hizb-ut-Tahrir eller tørklæder, men kulturbestemt hovedbeklædning. Det er i hvert fald det, der står i forslaget, og derfor bliver jeg nødt til at spørge fru Louise Frevert, hvor grænsen går.

Jeg har f.eks. en Aladdinhat med. (*Tager en stor, orientalskpræget hat på*). Den har, så vidt jeg ved, østlig karakter ...

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Jeg vil gerne bede fru Pernille Rosenkrantz-Theil henholde sig til, hvad der tidligere er blevet sagt her i Folketingssalen, og vise respekt for det danske Folketing.

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Jeg tror sådan set også, jeg har ...

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Jeg vil bede fru Pernille Rosenkrantz-Theil om at tage den hat af og fortsætte den lødige debat her i Folketinget.

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Jeg tror sådan set, fru Louise Frevert fik tid nok til at se hatten, og derfor vil jeg spørge fru Louise Frevert: Hvis det er den amerikanske version af Aladdin, må man tage udgangspunkt i, at det er den amerikanske kristne kultur, men hvis det er den persiske version af Aladdin, er der jo tale om et arabisk-islamisk udgangspunkt. Skal hovedbeklædningen i begge tilfælde forbydes, eller skal det kun ske i det tilfælde, hvor den bliver båret af en perser med islamisk baggrund?

Kl. 16.35

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

Endnu en gang vil jeg holde mig til bemærkningerne til forslaget, hvor der står, at forslagsstillerne er af den opfattelse, at det ikke skal være tilladt at bære kulturbestemt hovedbeklædning, hvis man er offentligt ansat og har kontakt med borgerne, og – nu kommer pointen – beslutningsforslaget er fremsat på baggrund af, at hovedbeklædning, specielt tørklæder, er blevet et stigende problem, der virker stødende på mange almindelige mennesker. Men jeg havde såmænd heller ikke forventet, at fru Pernille Rosenkrantz-Theil har læst forslaget.

(Kort bemærkning).

Gitte Lillelund Bech (V):

Det, der optager mig, er, hvad der sker i folkeskolen.

Der står i bemærkningerne til beslutningsforslaget, at skolebørn ikke bør bære tørklæde, og derfor vil jeg spørge fru Louise Frevert, som jo er en del af folkeskoleforligskredsen, om fru Louise Frevert kan bakke op om folkeskolens formålsparagraf, hvor der står, at man skal sikre åndsfrihed, ligeværd og demokrati. Og hvordan skal man forholde sig i folkeskolen, hvis det er sådan, at lyshårede Marie har et bandanatørklæde om håret, sådan som vi ser det nede på Strøget, mens mørkhårede Suleyma har et muslimsk hovedtørklæde på? Skal de så begge to af med tørklædet?

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

Det er, som om der er en divergens mellem opfattelsen af, hvilke tørklæder vi taler om, og på hvilken baggrund tørklædet bliver båret.

Hvis jeg nu skal til at opridse det hele – det ved jeg ikke om jeg har tid til nu, men så må jeg så gøre det i flere omgange – er forskellen jo meget præcis, at kristendommen er ikke en lovreligion, men et evangelium, hvorimod Koranen er en lovebog, som man kan leve efter fra fødsel til død uden overhovedet at skulle bringe andre instanser ind i billedet. Det er en af de primære forskelle. Den anden forskel er, at selve tørklædet, sløret, i de forskellige udformninger er et symbol på sharia, og hvis nogen i denne folkevalgte forsamling går ind for sharia, tror jeg altså, at vælgerne skal til at revidere deres opfattelse af, hvad demokrati er. Så tror jeg, jeg har svarret på den ene del af fru Gitte Lillelund Bechs spørgsmål.

Med hensyn til den anden del om folkeskolens formålsparagraf respekterer jeg den selvfølgelig som medlem af et forligsparti. Men i det øjeblik en lærer går med tørklæde, signalerer det, at læreren går ind for sharialoven, og det er i dyb uoverensstemmelse med den holdning, lærerembedet kræver, både når det gælder åndsfrihed og rationalitet. Derfor er det en misforståelse at sige, at de to ting kan adskilles, for det kan de simpelt hen ikke.

(Kort bemærkning).

Gitte Lillelund Bech (V):

Jeg synes ikke, jeg fik svar på mit spørgsmål. Jeg spurgte for det første, og jeg prøver igen: Står

Dansk Folkeparti bag, at folkeskolen skal sikre åndsfrihed, ligeværd og demokrati? Og det andet spørgsmål var: skal både Marie og Suleyma tage tørklædet af?

Lad os antage, at Suleyma har taget sit muslimske hovedtørklæde på af egen fri vilje. Hun er så selvstændig, at hun har besluttet, at det vil hun gerne gå med, og der er ikke nogen, der har presset hende til noget som helst. Hun har valgt selv, ligesom lyshårede Marie har valgt at tage sit bandanatørklæde om hovedet, fuldstændig som vi ser det nede på Strøget. Skal de begge to af med tørklædet, skal ingen af dem af med tørklædet, eller skal kun den ene af dem af med tørklædet, og i så fald hvem?

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

Vi kommer jo vidt omkring med forskellige hovedbeklædninger, som fru Lillelund Bech selv pointerer, men det, vi diskuterer her, er stadig det muslimske hovedtørklæde og dets forskellige afskygninger.

Det er klart, at jeg som demokrat, som medlem af Folketinget og medlem af forligskredsen selvfølgelig går ind for de demokratiske forudsætninger, også i folkeskolens formålsparagraf. Det gør jeg, det er helt klart.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg kan forstå, at fru Louise Frevert mener, at hvis man går med tørklæde, er det det samme som at sige, at man går ind for sharialovgivningen og for stening og alt muligt andet. Betyder det, at hvis man går med kors, går man ind for, at kvinder skal tie i forsamlinger? Eller hvor er grænsen for, hvad man kan signalere ud fra det, man har på, efter fru Louise Freverts opfattelse?

Kl. 16.40

Jeg kan forstå på fru Louise Frevert, at når der i forslaget står hovedbeklædning, skal det kun forstås som tørklæder, og derfor vil jeg gerne spørge (*binder et Christianiatørklæde om håret*): Hvis man nu tager et Christianiatørklæde om hovedet, betyder det så, at man skal underkastes ...

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Jeg vil gerne bede fru Line Barfod henholde sig til det, formanden tidligere har sagt, og jeg vil bede fru Line Barfod henholde sig til, at her i Folketinget skal der altså føres en lødig debat. Jeg vil gerne have en lødig tone efterfølgende.

Line Barfod (EL):

Jeg skal prøve at holde en nøjagtig lige så lødig debattone som Dansk Folkeparti og vil bare spørge: Hvis man tager et tørklæde med Christianiasymbol på, kommer man så under et dobbeltforbud, fordi det både er Christiania og et tørklæde, eller hvordan skal man forholde sig? Jeg plejer at have et tørklæde om halsen, og er der også et problem i det? Eller hvor går grænsen for tørklæder efter Dansk Folkepartis opfattelse?

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

Tørklæder kan bruges på mange måder, og de er også udformet på mange måder. I 1927 tog en danserinde, der hed Isadora Duncan, et tørklæde om halsen og blev kvalt i det, så man kan altså bruge tørklæder på forskellige måder.

Jeg prøver én gang til at sige det på en ordentlig måde, for vi sætter meget fokus på at holde debatten på et pænt niveau, og det agter vi også at gøre.

Man kan diskutere ud fra to forudsætninger, alt efter hvad det er for et tørklæde, man taler om. Vi taler om et tørklæde, som man bærer, fordi man er troende muslim. Andre taler om et tørklæde som et politisk symbol, men vi taler om, at unge kvinder udnyttes. Måske kan man sige, at det kommer an på, hvor stærkt man vil udtrykke det, men jeg vil godt udtrykke det på den måde, at tørklædet bliver udnyttet til at være politisk budbringer ved at signalere sharialovgivningens budskab, og derfor er det kønsdiskriminerende at gå med det tørklæde.

De to forudsætninger er forskellige. Den ene udspringer af Koranen, og den anden udspringer af Bibelen.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg kender godt historien om Isadora Duncan, og jeg passer også meget på. Jeg bruger ikke lange tørklæder, der kan vikle sig ind i bilens hjul, når jeg en sjælden gang kører i åben bil, men jeg tror heller ikke, det er den situation, der er tænkt på i beslutningsforslaget.

Jeg forstår, at man skal kunne se, hvad folk signalerer med tørklædet, og jeg vil gerne høre, hvad man skal forholde sig til. Er det farven på tørklædet? Er det hvordan det er bundet? Eller hvad er det, fru Louise Frevert forestiller sig? Der må vel være en eller anden til at kontrollere, at man ikke har bundet sit tørklæde forkert, eller

om det har en forkert farve, og hvordan forestiller man sig, at det kan tjekkes, om man overtræder et forbud eller ej?

Så kunne jeg forstå, at fru Louise Frevert synes, det er et stort problem, at Hizb-ut-Tahrir kræver mænd og kvinder adskilt. Jeg vil meget gerne diskutere det problem, men hvad med Indre Mission, der krævede, at kirkeministeren ikke måtte stå på prædikestolen og ikke måtte have præstekjole på? Er det ikke også et problem, vi bør diskutere?

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

Hvis man har en lille smule kendskab til det muslimske tørklædebinderi, hvis jeg må udtrykke det på den måde, ved man – og det ved fru Line Barfod jo også godt – at der er forskellige regler for bæring af tørklæde, når man er muslim, troende muslim og lydig muslim. Der er ikke mange spilleregler, et tørklæde kan kun bæres på ganske få måder, når man er muslim. Der er forskellige afarter af sløret, men det er irrelevant at begynde at diskutere det i denne sammenhæng, for det, vi diskuterer lige nu, er, hvordan man binder tørklædet, og hvordan det ser ud.

Hvis man har kendskab til det, ved man, at der kun er ganske, ganske få måder at gøre det på. Der er tre-fire måder, det kan gøres på, hvis det ikke ligefrem er en burka, hvor man er helt tildækket, så det er ikke særlig svært at finde vej i den jungle. Man kan se på et A4-ark, hvordan det bliver bundet, men jeg tror faktisk, de fleste danskere allerede på nuværende tidspunkt ved, hvordan et muslimsk tørklæde ser ud, når det er bundet korrekt, og jeg er sikker på, at der er nogle af deres egne, der nok skal holde hånd i hanke med, hvordan det skal bindes.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Når de korte bemærkninger er af lidt forskelligt tilsnit, tror jeg, det skyldes, at det fra ordførerside er svært at finde ud af, hvad der er Dansk Folkepartis ærinde med beslutningsforslaget.

Kl. 16.45

Fru Louise Frevert fremhævede for kort tid siden forskellen mellem islam som en lovreligion og kristendom som en evangelisk båret religion. Nu er jødedom jo også en lovreligion, og hvad er så sammenhængen i beslutningsforslaget? Den jødiske kalot er jo også en meget veldefineret hovedbeklædning, der signalerer, at man til-

hører en lovreligion og givetvis også lever efter denne lovreligions påbud, så hvorfor skal kalotten ikke forbydes? Den må vel på samme måde virke stødende på mennesker i et sekulariseret samfund.

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

Det kan siges meget simpelt.

Som det står i forslaget, er det simpelt hen nødvendigt, at man skiller tingene ad, fordi jødedommen og den luthersk-evangeliske tro har samme parallelle grundfundament. Det har islam ikke, og det ved fru Margrethe Vestager også udmærket godt. Derfor er den lovreligion, der er tale om, når vi taler om islam, en helt anden form for religion end alle de andre religioner, som overhovedet findes i verden på nuværende tidspunkt, også verdensreligionerne.

Fru Margrethe Vestager ville gerne vide, hvad vores ærinde med forslaget er. Vi vil gerne sige meget klart og tydeligt, at vi bryder os simpelt hen ikke om, at en gruppe allerede på forhånd har gjort opmærksom på sig selv på en uheldig måde med deres holdning til det demokratiske liv og de demokratiske spilleregler, vi har i Danmark.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg synes, det bliver vanskeligere at fortsætte diskussionen, også fordi gennemførelse af Dansk Folkepartis forslag ville gøre al diskussion umulig.

Jeg må indrømme, at hvis det endelig skulle være, ville jeg hellere have, at man viser et synligt tegn på, at man tilslutter sig sharia, frem for at man ikke giver sig til kende som en af dem, der tilslutter sig sharia. Forudsætningen for, at vi kan have et demokrati og en diskussion om, hvorvidt vi finder det rimeligt eller urimeligt, at man fremmer synspunkter, der er i modstrid med dansk lovgivning, ligestilling osv. osv. er jo netop, at man giver sig til kende, frem for at man ikke giver sig til kende.

Derfor kan jeg kun konkludere, at det, som Dansk Folkeparti ønsker at fremme, er, at det er rimeligt at blive stødt, og at det, man bliver stødt over, skal fjernes fra samfundet, så vi kan få et mere rent samfund, frem for at mennesker kan bruge deres grundlovssikrede religionsfrihed. Det er det, det handler om: Man vil ikke have, at nogle bruger religionsfriheden, hvis andre bliver stødt over det.

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

Hvordan man opfatter tingene har jeg svært ved at diskutere, for på nuværende tidspunkt er det jo subjektivt set under fru Margrethe Vestagers synsvinkel.

Jeg vil blot sige, at der er jo også medlemmer af fru Margrethe Vestagers eget parti, som anser tørklædet for at være et stort problem. Det bliver anset for at være et meget stort problem – ikke alene i København, men også i flere andre store byer over hele Danmark – at der bliver båret tørklæder i visse sammenhænge, og det er oven i købet fru Margrethe Vestagers egne partifæller, der er kommet med den udtalelse. Det er et spørgsmålet om at give sig selv til kende, og det er jo lige præcis det, de personer, som bærer tørklæde, gør. De tilkendegiver, hvilket tilhørsforhold de har, de tilkendegiver, hvad de står for, og de står lige netop for sharialovgivning, når de bærer et tørklæde.

(Kort bemærkning).

Lotte Bundsgaard (S):

Jeg vil godt spørge, om fru Louise Frevert ikke tror, at der er en gruppe unge kvinder, som gang på gang har oplevet, at de ikke kan blive en del af vores samfund. Gang på gang har de oplevet, at politikere og andre taler om, at der er nogle almindelige mennesker i Danmark, og at der er nogle, som er fremmede og ikke rigtig er en del af vores samfund. De har gang på gang prøvet at blive en del af vores samfund, men hver gang har de oplevet, at døren desværre er lukket, og så vælger de at tage et tørklæde på i protest.

Tror fru Louise Frevert ikke, at der også findes sådanne mennesker i vores samfund? Og hvis fru Louise Frevert tror det, har fru Louise Frevert så ikke nogle gode ideer til, hvordan vi kan åbne samfundet, så der ikke er nogen unge kvinder, der oplever, at de ikke kan blive en del af vores samfund? Der er mange almindelige mennesker, som bare ser ud på en anden måde, som egentlig gerne vil være en del af vores samfund, tage en uddannelse, få et arbejde, få en familie og se deres børn vokse op og være en del af vores samfund. Kunne Dansk Folkeparti ikke tænke sig at tage fat på den problemstilling, som jo også kommer frem, når vi diskuterer tørklæder?

Kl. 16.50

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

Den tilkendegivelse vil jeg godt kvittere for, og jeg vil også sige i denne anledning, at jeg er ked af, at det mange gange bliver fremstillet som sort og hvidt, når Dansk Folkeparti kommer med et forslag.

Til gengæld synes jeg også, det er meget sundt, at vi får denne debat, for som f.eks. fru Bodil Kornbek sagde, og som fru Lotte Bundsgaard også pointerer, er tingene jo ikke sort-hvide. Men man er nødt til at tage fat i problemet på en eller anden måde.

Vi har haft en forfejlet boligpolitik, som har givet ghettodannelser. Bare tænk på Mjølnerparken, hvor over 72 pct. af beboerne er indvandrede. Det er utilstedeligt, at vi har haft en så forfejlet boligpolitik gennem så mange år, og hvordan kommer vi ud af problemet? Der er heldigvis gode tiltag på vej med at gøre op med ghettodannelsen.

Selvfølgelig er der også unge kvinder, som kan integreres og gerne vil integreres i det danske samfund, og jeg synes også, jeg gav udtryk i min ordførertale for, at det er vi udmærket bevidst om. Det er jo ikke bare en gang middelalderligt pladder, jeg siger heroppefra. Vi er kommet et godt skridt den rigtige vej, men vi er slet ikke nået langt nok.

Det er i familierne, man skal tage hånd om problemerne, og så kan det jo ikke nytte noget, at vi har de ghettodannelser, hvor folk får lov til at påvirke hinanden så stærkt i et bestemt kulturmønster. Det duer ikke, vi er nødt til at tage fat i problemstillingen på den ene eller den anden måde, og nu har vi altså valgt at åbne diskussionen. Det synes jeg absolut er positivt, og jeg kan også høre på nogle af de andre ordførere, at det er positivt, at vi får diskussionen, og så må vi jo se på, hvordan vi kommer videre.

(Kort bemærkning).

Lotte Bundsgaard (S):

Jeg synes altså ikke, det er positivt at tage fat i et symbol og pådutte det en hel masse ting, f.eks. at alle, der går med tørklæde, går ind for sharialovgivning, og at alle de, hvis døtre går med tørklæder, undertrykker dem, og hvad ved jeg.

Men det spørgsmål, jeg stillede ordføreren var: Hvad vil Dansk Folkeparti gøre, for at de unge kvinder, der føler, at de ikke kan blive en del af vores samfund, kan blive en del af vores samfund? Hvordan vil Dansk Folkeparti hjælpe med til, at de ikke med rette skal føle, at de ofte

bliver udstillet som nogle, der kun er et problem for vores samfund?

Når Dansk Folkeparti står og taler så fint om, at vi skal være et helt samfund, hvor der skal være plads, og hvad ved jeg, har Dansk Folkeparti så tænkt sig at ændre sin retorik, så man ikke taler om almindelige mennesker, der har aner fire generationer tilbage, i modsætning til dem, man helst ikke ser som en del af vores samfund. Kort sagt: Hvad vil Dansk Folkeparti gøre, for at også etniske kvinder får mulighed for at blive en god og aktiv del af vores samfund, et sted, hvor de føler sig som almindelige mennesker, også selv om deres forældre måske kommer fra et andet land?

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

Der er jo trods alt nogle personer – og jeg vil gerne have lov til at pointere, at det sagde jeg også før – der er integreret i det danske samfund. Fru Lotte Bundsgaard får det til at lyde, som om jeg fuldstændig generaliserer hen over hovedet på alt og alle, men det gør jeg ikke, og det gør jeg endnu en gang opmærksom på, for der er åbenbart nogle her i salen, der ikke rigtig forstår retorikken.

Men man skal stadig huske, at tørklædet er et symbol, og derfor mener jeg, det er utrolig vigtigt, at man påvirker børnene, helt fra de er små, til at mene, at hvis de skal være en del af det danske samfund, skal det være på de danske præmisser og med de danske værdier. De skal have indblik i danske kulturbegreber, men de kan beholde deres egen religion og deres egen kulturelle identitet inden for hjemmets fire vægge, og det er der ikke nogen der overhovedet kan anfægte.

Jeg synes, vi allerede har gjort en hel del, eksempelvis med obligatorisk sprogstimulering. Vi gør tiltag for boligghettodannelsens opgør, som jeg også sagde før, og i det hele taget tror jeg, at børnehaven og folkeskolen kommer til at spille en mere og mere vigtig rolle, for her kan man følge børnene lige fra 3-års-alderen til børnehaveklassen og hele vejen op igennem systemet. Det er her, man skal have fat i dem, og det er også der, man skal skabe den kontakt til forældrene og hjemmet, som vi har efterlyst så længe. Det er her, man skal have fat i ikke alene børnene, men også forældrene.

(Kort bemærkning).

Bodil Kornbek (KD):

Jeg tror ikke, det er et spørgsmål, om man forstår retorikken. Jeg tror mere, det er et spørgsmål, om man egentlig forstår argumentationen og det ærinde, som Dansk Folkeparti har med forslaget, for det flagrer altså meget. Det er jo alt fra lovbunden religion og sharialovgivning sat op imod dansk retspolitik, kan man sige. Det er alt fra at blive stødt og ønske om en neutral servicering af borgerne til folkeskolen, som man egentlig gerne vil gøre endnu mere centralistisk. Det er alt muligt i én pærevælling.

Kl. 16.55

Det var egentlig også det, jeg var inde på i min ordførertale: Hvad er ærindet? Hvis man bare havde ønsket at diskutere problemstillingen med unge piger, som bliver undertrykt, bl.a. ved at skulle iføre sig et tørklæde, havde det egentlig været en interessant diskussion, og det havde også været vigtigt at tage den. Men jeg konkluderede sådan set, at det egentlig drejer sig om, at man ikke bryder sig om det, der er anderledes, og kun kan lide det, man kender.

Jeg synes bare, jeg vil sige til fru Louise Frevert, at i sit svar til fru Margrethe Vestager konkluderer hun det rent faktisk også selv: Vi kan ikke lide grupper af mennesker, som via deres påklædning viser, hvor det er, de hører til. Det var et svar til fru Margrethe Vestager, og dermed må jeg bare konkludere, at jeg fik ret i min konklusion.

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

Jeg skal selvfølgelig ikke svare på fru Margrethe Vestagers vegne, men jeg synes alligevel, det giver anledning til at sige, at hvis fru Bodil Kornbek opfatter det som én stor pærevælling, beviser det jo lige præcis, hvor kompleks hele problemstillingen er. Jeg vil ikke sige, at det er én stor pærevælling, vi diskuterer i dag. Det er omfattende, vi kommer vidt omkring, det belyser en hel del af problemstillingen, og jeg mener absolut ikke, vi kan blive færdige her og nu, men at vi skal fortsætte diskussionen i et andet regi og eventuelt også i dette regi.

Til det med, at man ikke kan lide andre, fordi de bærer en bestemt beklædningsgenstand, kan jeg kun sige: Jeg har aldrig hørt mage, det er da et fuldstændig tåbeligt argument. Tværtimod har det noget at gøre med det kulturbestemte hovedtørklæde, som har en symbolværdi i det

pågældende samfund, og overhovedet ikke med noget som helst andet.

(Kort bemærkning).

Bodil Kornbek (KD):

Jeg vil gerne sige tak for, at fru Louise Frevert indrømmer, at det er et fuldstændig tåbeligt argument, at man ikke kan lide nogen, fordi de bærer en bestemt hovedbeklædning, men det var altså lige præcis det, fru Louise Frevert svarede på et af fru Margrethe Vestagers spørgsmål, og det slog mig med det samme. Det er jo lige præcis det, der er pointen: Man pakker sin holdning ind i alle mulige forklædninger, men i bund og grund kan man ikke lide mennesker, der via deres påklædning viser, hvor de hører til, nemlig til islam. Det var netop det argument, fru Louise Frevert brugte. Det slog mig, og det undrede mig, men det er i hvert fald ærlig snak, og så ved man også, hvad man er oppe imod.

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

Det er altså stadig ikke et spørgsmål om at kunne lide eller ikke lide en gruppe mennesker, det er et spørgsmål om, hvad tørklædet symboliserer. Tørklædet symboliserer retninger i islam, som vi i Dansk Folkeparti mener er aldeles uacceptable, hvis man skal kunne eksistere i et demokratisk dansk samfund.

Det kan godt være, det er fuldstændig uforståeligt for fru Bodil Kornbek, og at hun ikke kan forstå argumentationen, men det er jo et spørgsmål om at have en tro, og lige så vel som fru Bodil Kornbek har en tro og en ideologi, har Dansk Folkeparti det. I en værdibaseret dialog bør man have gensidig respekt, det har vi, og i en afdæmpet diskussion er der ikke nogen grund til, at man hidser sig op, og det gør vi heller ikke. Vi siger bare, at som værdisymbol for islam er tørklædet uacceptabelt i et demokratisk samfund.

(Kort bemærkning).

Anne Bastrup (SF):

Jeg kan forstå, at fru Louise Frevert ikke mener, at fru Louise Frevert har sagt, at hun ikke kan lide de mennesker, men det, jeg godt vil have at vide, er: Hvad er det for nogle almindelige mennesker, der bliver stødt, når de ser et tørklæde?

Jeg har lidt svært ved at finde ud af, hvad det er, fru Louise Frevert rent faktisk mener med beslutningsforslaget. På den ene side er det meget

humanistisk orienteret, kvindefrigørelse og ingen undertrykkelse, og på den anden side er det noget med, at nogle almindelige mennesker bliver stødt. Hvem er det, der bliver stødt, og hvad er et almindeligt menneske?

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

Så tager jeg det helt ned i detaljen, for vi kan åbenbart ikke tage en overordnet diskussion.

Det, som har virket anstødeligt på mange, er eksempelvis det, som sker på skolerne. Muslimske børn skal bade separat, de skal have speciel mad, de skal have alle mulige former for positiv særbehandling, som de – for at bruge fru Anne Baastrups egne ord – såkaldt almindelige danske børn ikke kan få glæde af. Der skal ustandselig tages positivt hensyn til de muslimske børn.

Kl. 17.00

Se, det er en af de ting, som man kan sige har virket anstødeligt på en del forældre. Så nu er vi nede i substansen af det her, og det rører mig overhovedet ikke, det rører åbenbart heller ikke ordføreren for SF. Så det er svaret.

Det kan være en del af det at kunne bære tørklæde, som medfører, at de personer, der har et tørklæde, skal have en positiv særbehandling. Der er nogle, der siger: Kan det gøre noget som helst? Nej, det kan det måske ikke, kan nogle så sige, men det kan det altså i det forhold, at de skal positivt særbehandles i forhold til en anden gruppe af børn. Man kan jo ikke have forskellige grupper i det danske samfund, som pludselig skal have forskellige former for behandling. Vi skal nok have plads til forskellighed og fleksibilitet, men det skal være på de danske værdipræmisser.

(Kort bemærkning).

Anne Bastrup (SF):

Nu ved jeg, hvad det er, fru Louise Frevert vil med det her. Fru Louise Frevert har nu defineret en gruppe børn, som har det alt for godt, og nu skal de straffes.

Jeg spurgte fru Louise Frevert: Hvad er det for et almindeligt menneske, der bliver stødt? Og så kom fru Louise Frevert med en beskrivelse af, at der er muslimske børn, der får positiv særbehandling, derfor skal de af med tørklædet. Det var kort fru Louise Freverts begrundelse for det her forslag. Jeg synes, det er ynkeligt.

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

Jeg synes, denne her dialog er så utrolig, også fra SF's ordfører. Det er så vanligt for venstrefløjen, at den kun hører, hvad den vil høre. Den hører ikke efter. Den hører det, den tror, den hører.

Jeg omtalte forældrene til de danske børn, til de såkaldt, for at være politisk korrekt, etnisk danske børn, som føler – og vi taler om forældrene – at de andre børn, som er de muslimske børn, skal have en positiv særbehandling. Det var én af de grupper.

Nu har jeg jo ikke kunnet komme mere i detaljer med det her, derfor vil jeg sige, at det er ét af argumenterne, og det må være et svar, der er tilfredsstillende nok for ordføreren i det her tilfælde. Som jeg også sagde i min ordførertale, håber jeg på, at folk går ind i den her debat konstruktivt og med åbent sind, ligesom vi andre gør, kommer med forslag og kan bidrage til debatten konstruktivt, ligesom vi ønsker at komme med en konstruktiv debat i andre henseender, når andre partier stiller et forslag. Så jeg glæder mig til, at vi får en debat siden hen.

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Så siger vi tak til ordføreren, og vi går lige over i anden ordførerrunde. Og det er fru Gitte Lillelund Bech, der har bedt om ordet.

Gitte Lillelund Bech (V):

I Venstre synes vi faktisk, det er nødvendigt, at vi tager en anden runde, fordi der er blevet sagt så mange ting her oppe fra talerstolen af Dansk Folkepartis ordfører, som i hvert fald ikke er korrekte.

I Venstre ønsker vi også, at vi har en fordomsfri debat, vi ønsker, at vi har en åben debat, men det seneste, som jeg hørte fra Dansk Folkepartis ordfører, og det er det, der får mig til at tage ordet, er et billede af en folkeskole, som jeg bestemt ikke kan genkende.

Den danske folkeskole baserer sig på åndsfrihed, ligeværd og demokrati. Rent faktisk er det også sådan, og det lyder, som om Dansk Folkepartis ordfører ikke er klar over det, at Undervisningsministeriet har gjort et meget, meget stort stykke arbejde for lige præcis at sikre, at der ikke er positiv særbehandling af nogen som helst gruppe i den danske folkeskole.

Det lyder, som om Dansk Folkepartis ordfører ikke er klar over, at Undervisningsministeriet senest i december 2003 har udsendt et 50 sider tykt temahæfte, som vedrører inspiration til in-

tegration i folkeskolen. Og det er rent faktisk sådan, at det i det her temahæfte er klokkeklart, at integration i folkeskolen ikke er et spørgsmål om at lave positiv særbehandling. Integration i folkeskolen er bestemt ikke et spørgsmål om, at så fritager man bare børnene for det ene, for det andet, for det syvende og for det tredje, for hvis man gør det, så er det jo ikke længere den danske folkeskole.

Så derfor: Lige præcis åndsfrihed, ligeværd og demokrati er tre principper, som vi i Venstre hylder, og som vi vil værne om voldsomt meget i vores folkeskole. Og vi synes rent faktisk, at det forslag, som Dansk Folkeparti har lagt frem her i dag, og som vi diskuterer nu, lige præcis er et forslag, som *ikke* er i overensstemmelse med åndsfrihed, ligeværd og demokrati, og det må vi tage skarpt afstand fra.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg vil meget nødig have det her optaget som et drilleri eller som et forsøg på at være useriøs, men vi fik et meget dårligt svar på, hvilke almindelige mennesker det er, der bliver stødt over, at der er et tørklæde i det offentlige rum.

Jeg vil gerne spørge fru Gitte Lillelund Bech, som jeg mener er et almindeligt menneske, om fru Gitte Lillelund Bech bliver stødt over, at der er tørklæder i det offentlige rum?

Kl. 17.05

(Kort bemærkning).

Gitte Lillelund Bech (V):

Nej, bestemt ikke. Jeg vil endda sige, at når jeg har skoleklasser på besøg her til rundvisning i Folketinget, så er det, jeg kan blive stødt over, måske i højere grad nogle, som ikke vil tage hip-hop kasketterne af, men det er mere, fordi jeg af princip mener, man ikke går med kasket på indenfor. Men et tørklæde, nej.

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Fru Margrethe Vestager som ordfører.

Margrethe Vestager (RV):

Når jeg på dette sene tidspunkt en fredag eftermiddag vil ulejlige ordførerne med også at tage ordet i anden runde, så hænger det sammen med, at fru Louise Frevert jo ikke stillede to korte bemærkninger til mit ordførerindlæg, men derimod i sit eget ordførerindlæg og i svar på korte bemærkninger til mig fremhævede, at der

var radikale, der deler den bekymring over brugen af tørklædet, som vi ser nogle steder.

Det forstår jeg sådan set godt, og det, som fru Louise Frevert refererer til, er, at vi i Det Radikale Venstre har noget så udansk folkepartisk som en intern debat. Det hænger sammen med, at vi forsøger at se de spørgsmål i øjnene, som vi møder i det danske samfund, herunder naturligvis også det problem, det er, hvis tørklædet bliver brugt undertrykkende i patriarkalske eller ekstremistiske religiøse kulturer.

Det er en klar og uomtvistet målsætning for Det Radikale Venstre, at det enkelte menneske har frihed til at vælge sin tro eller til at fravælge det at tro. Men det spørgsmål, som vi drøfter i dag, er ikke et spørgsmål om, hvordan vi sikrer friheden for den enkelte. Det er et spørgsmål om, hvorvidt staten skal påtage sig rollen som den samme patriarkalske far, der måtte undertrykke sine døtre og pålægge dem tørklæde ved, at staten skal pålægge dem ikke at bruge tørklæde uanset deres religiøse baggrund.

Jeg synes, det er et problem, at fru Louise Frevert på denne her måde meget dygtigt, meget velmanipuleret, meget konsekvent i sin evne til ikke at svare på de spørgsmål, der bliver stillet, får lavet en forbindelse mellem det at gå med tørklæde og det at gå ind for sharia, og at det, at man går ind for sharia, er uforeneligt med dansk kultur. Det, som man på en anden Erasmus Montanusvis får påvist, er, at man ikke kan være muslim og dansk på samme tid.

For Det Radikale Venstre er det grundlæggende, at man selvfølgelig kan være dansk og muslim på samme tid. Man kan være dansk og kristen, man være dansk og ateist, man kan være dansk og jøde og dansk og hvad som helst, og man har rettigheden til at vise det i det offentlige rum, men man har ikke rettigheden til at bruge hverken tørklædet eller korset eller kalotten som et middel til at undertrykke andre mennesker. Det tror jeg ikke man kan finde nogen radikal der mener, og det diskuterer vi meget gerne på et tidspunkt, hvor der bliver lejlighed til at diskutere det i stedet for at diskutere, om muslimer kan være danske og kan bære tørklæde i det offentlige rum.

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Så er det fru Bodil Kornbek som ordfører.

Bodil Kornbek (KD):

Når jeg også lige vælger at tage ordet igen, så er det, fordi det er utrolig vigtigt at holde fast i

nogle af de værdier, som netop det danske samfund bygger på, og det er jo bl.a. religionsfriheden.

Det at have det grundlag er ekstremt vigtigt, for dermed giver vi netop også plads til den mangfoldighed til de borgere, der måtte komme hertil eller vælger at blive muslimer eller hinduister, buddhister, hvad det nu kan være. Det er vigtigt at holde fast som værende grundlaget for det samfund, vi alle er en del af, og det er også værd at kæmpe for.

Dermed siger jeg også, at vi har retten til at udtrykke os og vores tro, om det så er i beklædning, om det er i bøn eller sang på Rådhuspladsen, når man har søgt om tilladelse til det. Uanset hvad, så har vi jo lov til at udtrykke vores tro. Men det er klart, at det ikke kan bruges til at undertrykke andre, og det er det, der kan være en problemstilling, som jeg synes, vi skal forholde os til, men på en helt anden måde end det, der sker i dag.

Fru Louise Frevert siger, at hun synes, det er en god diskussion, og det drejer sig ikke om, at noget er sort-hvidt. Men hvem gør egentlig denne diskussion sort-hvid? Det gør netop Dansk Folkeparti, fordi muslimer er sharialovgivning, er undertrykkelse. Der er næsten ingen, der overhovedet kunne drømme om at vælge et tørklæde frivilligt, og i øvrigt bryder vi os altså ikke om grupper, der udstiller deres religiøsitet på den måde via deres beklædning.

Kl. 17.10

Det var det, fru Louise Frevert sagde heroppefra. Det er ikke mig eller mit argument, det er fru Louise Freverts argument. Og det er måske i bund og grund det, der er grundlaget for hele Dansk Folkepartis syn på andre med anden kulturbaggrund, for hvad hjertet er fuldt af, ja, det løber munden altså også over med. Og det ord-sprog synes jeg fru Louise Frevert lever op til i dag.

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Så er det fru Anne Baastrup som ordfører.

Anne Baastrup (SF):

Fru Louise Frevert ønskede en debat om integration. Fru Louise Frevert kom til at fortale sig, det kan vi alle sammen læse om i forhandlingerne. Spørgsmålet er, om det var en fortalelse.

Jeg synes i hvert fald, at det er vigtigt at få sagt, at debatten om integration får vi ikke ved at komme med tvangsforslag, den får vi ikke ved bl.a. fra Folketingets talerstol at sige, at der

er nogle, der bliver forfordelt, derfor vil vi gøre noget andet grimt ved dem.

Integration får man ved at inddrage alle i det danske samfund. Dansk Folkepartis forslag er jo et ensidigt angreb på muslimer, og det har kun til formål at jage lige præcis denne gruppe. Så kan jeg citere fra den tale, jeg oprindeligt holdt: Dansk Folkeparti bliver større, jo dårligere det går med integrationen. Vi er altså nogle partier, der ikke vil være med til at deltage i en debat, der ødelægger integrationen.

ISF vil vi meget gerne tage en diskussion om, hvordan vi får integreret alle, hvordan vi får alle fra andre kulturer til at forstå og komme til at holde af det danske samfund, der efter vores opfattelse helst skal have grundværdierne ligestilling og demokrati og være funderet på humanisme.

Men hvis Dansk Folkeparti mener, at dette forslag simpelt hen er forslaget, som kan flytte noget, så synes jeg, at Dansk Folkeparti og fru Louise Frevert dels skulle læse, hvad det er for nogle svar, fru Louise Frevert har givet os i den korte debatdiskussion, vi havde før – det var rystende – og så også i øvrigt sætte sig hen og læse i bemærkningerne.

Handler det her om, at man reelt er interesseret i, hvorvidt piger med tørklæde bliver undertrykt eller ej? Det, det jo handler om, er, at fru Louise Frevert bliver stødt over, at der er mennesker, der må gå med tørklæde, og derfor må de ikke gå med det. Jeg har jo ikke fået nogen beskrivelse af, hvad almindelige mennesker er, men det er tilsyneladende fru Louise Frevert, der bliver stødt. Det er ynkeligt, og jeg er fløv over den debat, vi har haft her.

Jeg håber, at næste gang vi diskuterer integration, så bliver det på et noget højere niveau.

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Så er det fru Line Barfod som ordfører.

Line Barfod (EL):

Debatten i dag har jo meget tydeligt vist, at det, som var baggrunden for Dansk Folkeparti, var, som fru Louise Frevert sagde, at man ikke kan have, at der er nogle, der får positiv særbehandling her i samfundet.

Fru Gitte Lillelund Bech satte meget godt på plads, at alle de mange eksempler, fru Louise Frevert kom med, ikke har nogen sammenhæng med virkeligheden, men jeg har alligevel svært ved at se, selv om det så skulle passe i virkelig-

heden, hvad det så ikke gør, hvordan man skulle kunne ændre på det, at nogle får et badeforhæng eller får lov til at spise noget bestemt kød, ved at forbyde et tørklæde. Jeg kan simpelt hen ikke se sammenhængen, hvis der skulle være en logisk sammenhæng, i det her forslag med de argumenter, som fru Louise Frevert kom med.

Derfor må det, der står tilbage, være, at det, Dansk Folkeparti ønsker med det her forslag, er at understrege, at Dansk Folkeparti er det parti, der er bedst til at gå imod muslimer. Jeg skal bestemt ikke anfægte, at Dansk Folkeparti gerne vil have lov til at beholde den førsteplads. Jeg håber ikke, der er nogen, der har lyst til at gøre dem rangen stridig.

Men jeg har svært ved at se, hvorfor vi skal bruge så meget tid i Folketinget på at diskutere et forslag, som har det som udgangspunkt. Jeg synes meget hellere, som vi har været inde på flere gange i debatten, at vi skulle tage en seriøs debat på et andet tidspunkt om, hvordan vi hjælper de børn, unge piger, som har problemer, og også unge mænd for den sags skyld, der jo også bliver fanget af nogle af de holdninger, der kan være i nogle miljøer.

Lad os diskutere det, lad os diskutere en række forskellige problemer, men ikke diskutere forbud, ikke diskutere på så besynderlige præmisser, som at almindelige mennesker bliver stødt.

Kl. 17.15

Vi mangler så stadig fra fru Louise Frevert at få eksemplerne på, at almindelige mennesker bliver stødt, at almindelige mennesker oplever, som fru Louise Frevert sagde på et tidspunkt i debatten, at muslimer er truende, alle disse truende muslimer, der var kommet til landet. Vi mangler eksempler på, hvad det egentlig er, det handler om, ud over badeforhæng og kød, og hvad det ellers var, fru Louise Frevert kunne komme med.

Jeg må indrømme, at jeg ikke opfatter det som nogen stor trussel, hvis der er nogen, der klæder om bag et badeforhæng. Det har jeg sådan set oplevet mange steder i verden og har også mødt andre mennesker end folk med muslimsk baggrund, der havde behov for at klæde om bag et badeforhæng. Men det må vi så høre eksemplet på.

Jeg vil i hvert fald sige, at i min egen hverdag på Nørrebro, hvad enten det er i børnehaven eller i forretninger eller i busser eller andet, har jeg ikke oplevet, at folk bliver stødt over et tørklæde, så jeg har svært ved at se det som argument.

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Så er det fru Lotte Bundsgaard som ordfører.

Lotte Bundsgaard (S):

Fru Louise Frevert kom i sin ordførertale ind på det, der nok er kernen i Dansk Folkepartis forslag, for da jeg på et tidspunkt sad og hørte fru Louise Frevert tale om kvindefrigørelse, at kvinderne skulle have lov til at være med, at kvinderne skulle have lov til at vælge deres eget liv, så tænkte jeg: Nu kommer der lige om lidt et nyt forslag fra Dansk Folkeparti om, hvordan vi kan forbedre integrationen, sådan at vi får den alt for høje ledighed, der er blandt flygtninge og indvandrere, ned, sådan at de får de samme muligheder på arbejdsmarkedet, sådan at de ikke oplever diskrimination i Danmark. Men ak nej, det var ikke det, det handlede om.

Det, Dansk Folkepartis forslag handler om, er jo noget helt andet. Det er jo nemlig, at Dansk Folkeparti åbenbart har mødt nogle såkaldt almindelige mennesker, der er blevet stødt over et tørklæde, og derfor vil man lave det her forbud – ikke for de unge kvinders skyld, men for de almindelige mennesker, der nu en gang skulle være blevet stødt.

Jeg vil sige, at nu ved jeg ikke helt, om jeg i Dansk Folkepartis forstand bliver betragtet som et almindeligt menneske, men hvis jeg gør det, vil jeg sige, at det sådan set ikke er tørklædet, jeg bliver stødt over – under ingen omstændigheder. Det, jeg bliver stødt over, er, når mennesker oplever undertrykkelse. Det kan være, fordi kvinder bliver tvunget til at tage et tørklæde på, men det kan i høj grad være lige så meget, fordi kvinder ikke kan blive integreret på det danske arbejdsmarked, fordi de føler, at de bliver udelukket fra det danske samfund, fordi de ikke bliver betragtet som et almindeligt menneske af Dansk Folkeparti, blot fordi deres forældre måske er født i Pakistan eller i Tyrkiet eller et andet sted.

Jeg vil godt sige, at vi Socialdemokrater er klar til at stille krav til flygtninge og indvandre-re. Vi mener nemlig, man viser stor respekt for mennesker, når man stiller krav. Men det er jo sådan set lige så meget for flygtningenes og indvandre-nes skyld, som det er for samfundets skyld.

Vi mener ikke, at en integrationspolitik skal bygge på, om der er et par almindelige mennesker, der er blevet stødt, men skal bygge på, at vi får skabt et samfund, hvor der er plads til mangfoldighed, hvor der er plads til forskellighed,

men hvor grundlæggende værdier som demokrati, ytringsfrihed, menneskerettigheder, ligestilling og religionsfrihed er ukrænkelige.

Hvis Dansk Folkeparti nu også mener, at de her værdier skal være ukrænkelige, så undrer det os, at man med det her forslag overtræder en af dem, nemlig religionsfriheden, at man ikke synes, at det er et problem, at det åbenbart kun er én form for religion, som er et problem. Er det da et problem, at jøderne sidder adskilt i synagogen, i den københavnske synagoge? Er det også et problem for Dansk Folkeparti? Er det også noget, man vil gøre noget ved? Eller synes man, det er i orden, at mennesker har en religion, og praktiserer den på forskellige måder, tror på noget forskelligt, at så længe de holder sig inden for lovens grænser, så skal de accepteres? Eller er det muslimerne, vi skal stille helt andre krav til end til jøderne eller til os ganske almindelige mennesker?

Jeg håber på, at denne her debat kan være med til, at Dansk Folkeparti går tilbage til deres gruppe og diskuterer lidt med sig selv om, hvordan vi kan sikre, at de her mennesker, som har en anden etnisk baggrund end dansk, måske også en dag bliver nogle af dem, som man vil kalde almindelige mennesker. For jeg tror faktisk, at vi er nået et skridt i den rigtige retning, hvis de også føler, at de selv af Dansk Folkeparti bliver betragtet som almindelige mennesker, der bare skal have lov til at leve et ganske almindeligt liv, hvor de selv vælger, om de vil gå i buks-er eller nederdel, have tørklæde på eller ej.

Louise Frevert (DF):

Ja, endnu en gang kom vi da vidt omkring, men jeg synes da ikke rigtig, vi kom længere. Vi kører sådan lidt rundt i ring her.

Men til fru Margrethe Vestager og også til fru Lotte Bundsgaard: Vi diskuterer rent faktisk meget. Nu skal jeg jo ikke stå her og udbasunere vores diskussioner i Dansk Folkepartis gruppe, men det er da at være forudindtaget at tro, at vi ikke diskuterer noget som helst.

Det er netop en af grundene til, at vi er kommet frem til de fremsatte det her forslag, at vi faktisk diskuterer tingene ret indgående, inden vi kommer frem med de her forslag. Man kunne jo nogle gange tænke på, at der var andre partier herinde i Folketinget, der skulle tænke sig lidt mere om. Når de fremsætter lovforslag, så virker det sandelig ikke, som om de har diskuteret sagerne i deres gruppe.

Der bliver ved med at være efterlysninger af det her med almindelige mennesker, dem, som man også kan kalde borgerne. Altså jeg bliver jo helt stødt på borgernes og de almindelige menneskers vegne, om man så må sige, med de udtalelser, der kommer her, som jo altså er udtryk for en eller anden form for pladderhumanistisk holdning.

Lad os nu vende tilbage til det, som var udgangspunktet: det muslimske hovedtørklæde. Symbolet i hovedtørklædet er jo det, vi opponerer imod. Vi opponerer imod, at der ikke også kan være æstetik i det hos borgerne. De siger: Ja, det her er et tørklæde, det er lige præcis en person, som er imod de danske normbegreber, værdibegreberne i Danmark og i vores kultur, fordi de har en anden form for tro; de har en tiltro til sharialovgivningen. Og det anser vi for at være et problem. Folk bliver stødt over tørklædet.

Jeg kan jo altså ikke være den eneste, der kommer ud i livet foran murene her. Jeg snakker med mange mennesker, jeg snakker med mange i alle mulige forskellige aldersgrupper og i alle grupper over hele Danmark, og jeg hører det ganske tit. Det må man vel tage til efterretning, og det har vi sandelig også gjort ved at fremsætte dette beslutningsforslag. Men jeg kan godt høre, at det ikke rigtig vinder gehør. Til gengæld synes jeg, det har været en positiv diskussion, vi har haft.

Og så, fru Bodil Kornbek: Ja, der bliver sagt nogle ting, som maner til lidt eftertænkning. Gud ved, om fru Bodil Kornbek egentlig har tænkt over, hvorfor det ikke er kvinder, man hører i bønnen fem gange om dagen. Det er, fordi det også ifølge troende muslimers tankegang, ifølge Koranen, ikke må være kvinder, der udbasunerer sig, de må ikke synge i offentlige rum. Alene det er jo også fuldstændig tåbeligt i hvert fald efter vores værdiopfattelse, at kvinder ikke må synge i offentlige rum på den måde. De må

heller ikke udtrykke sorg og glæde, når de er troende og bærer tørklæde. Og det er faktisk fuldstændig rigtigt.

Den dag, man får sådan en ligeberettigelse også inden for islam, så man hver anden gang hører en mand og hver anden gang en kvinde i mikrofonen, når der skal indkaldes til fredagsbøn, så er vi ved at komme et langt skridt hen ad vejen. Men de tider vil aldrig nogen sinde oprinde, dertil vil vi aldrig nogen sinde komme, for islam er en mandsdomineret og mandschauvinistisk religion.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 1. juni 2004 kl. 12.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Med hensyn til de øvrige møder i den kommende uge skal jeg henvise til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 17.24
